Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 191 ◆ Середа, 2 жовтня 1991 року ◆ Ціна 5 коп.

Грузія: тривожна осінь 91-го

СПОЧАТКУ ДЕМОКРАТІЯ, А ПОТІМ СВОБОДА

3

У Тбілісі стріляють. Вночі з балкону готелю «Іверія», де я мешкаю, добре видно смертоносні трасери.

ЗУСТРІЧ КЕРІВНИКІВ РЕСПУБЛІК

Столиця Казахстану стала сьогодні місцем зустрічі керівників тринадцяти республік. Вони прибули сюди на запрошення Президента Казахстану Назарбаєва, щоб обговорити за «круглим столом» останній варіант економічної угоди. Формально зустріч приурочена до старту радянсько-австрійського екіпажу з участю казахського космонавта-дослідника Токтара Аубакірова, що має відбутись у середу на космодромі Байконур. Ця зустріч цілком може стати спільним успішним стартом у майбутнє, початком справді рівноправних, взаємовигідних відносин у рамках цивілізованого демократичного співтовариства, — сказав Н. Назарбаєв на її відкритті.

Нашу республіку за «круглим столом» представляють заступник Голови Верховної Ради України В. Гриньов, Прем'єр-міністр України В. Фокін, інші офіційні особи.

До Алма-Ати не прибули представники тільки двох республік — Литви і Естонії.

У зустрічі бере участь голова Міжреспубліканського економічного комітету країни І. Силаєв.

МИ БУЛИ РАДЯНСЬКІ ЛЮДИ

«Мені дуже прикро було чути, — сказав голова Спілки кінематографістів України В. Кузнєцов, — як по програмі «Маяк» прозвучало повідомлення: «Сьогодні кияни відзначають 50-ті роковини з дня загибелі радянських людей у Бабиному Яру». І назвалась цифра — 30 тисяч чоловік. Але ж за найскромнішими підрахунками, у Бабиному Яру загинуло понад 200 тисяч чоловік, і 150 тисяч з них були євреї — в основному жінки, діти, люди похилого віку.

«Навіть три дні біля Білого Дому не змогли змінити ані нас, ані нашу країну», — вів далі В. Кузнєцов. Так, у ставленні до євреїв мало що змінилося. Швидше навпаки — антисемітизм у Росії з прихованого став явним: товариство «Пам'ять» існує і непогано почувається.

Катерина ВОРОНЕНКО.

ЗА СЛОВАМИ Голови Верховної Ради України Л. Кравчука, його республіка зробить усе, щоб не допустити повторення минулого. Виступаючи на сесії Генеральної Асамблеї ООН в Нью-Йорку, український керівник сказав, що на Україні назавжди будуть ліквідовані соціальне та національне гноблення, недодержання прав людини. Кравчук повідомив також про намір України приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї як держава, що не матиме такого роду озброєнь.

ПРЕЗИДЕНТ М. Горбачов у розмові з журналістами заявив, що є прихильником Союзу, однак, наголосив він, якщо його переконання й позиції будуть неприйнятними для суспільства, тобто не буде досягнуто угоди про збереження Радянського Союзу, він подасть у відставку.

УЧОРА в прес-центрі МЗС України заступник Голови Кабінету міністрів України голова оргкомітету по відзначенню 50-х роковин трагедії в Бабиному Яру С. Комісаренко дав прес-конференцію для зарубіжних учасників оргкомітету, а також українських та зарубіжних журналістів щодо відзначення цих роковин. Інформацію про прес-конференцію читайте в наступному номері газети.

МІНІСТРИ закордонних справ країн-членів ЄС обговорили запит СРСР про надання йому допомоги в розмірі 14700 мільйонів доларів. Вони вирішили розподілити цю суму між найбагатшими промисловими країнами світу.

ЯДЕРНІ дослідницькі об'єкти Іраку обладнані краще від багатьох аналогічних у Європі й Північній Америці, заявив голова інспекторів ООН Д. Кей. Іракська ядерна програма, підкреслив він, не могла бути спрямованою на мирні цілі.

КОЛИШНІЙ прем'єр-міністр Румунії Роман добивається дозволу для партії Фронту національного порятунку, членом якої він є, сформувати наступний уряд.

ПАРЛАМЕНТ Албанії затвердив закон щодо реабілітації політв'язнів. Депутати народних зборів країни прийняли його одноголосно.

ВІЙСЬКОВИЙ корабель США примусив радянське вантажне судно змінити курс. На думку американських офіційних осіб, воно транспортувало військовий вантаж, призначений для Іраку.

«БАГРАМ» — ЗА ОСТРІВ

Як повідомив депутат Верховної Ради Кримської АРСР член «Громадянського Форуму Криму» Геннадій Черниш, клуб колишніх «афганців» «Баграм», що займається комерційною діяльністю, несподівано ударився в політику. В. Кличніков, керівник клубу, платить по п'ятдесят карбованців на день людям, які збирають підписи за Крим у складі СРСР. Висловлюються підозри, що подібна «комерційна» діяльність оплачується з партійної каси колишнього рескому КПУ.

К. П.

НАГОРОДИ ВРУЧЕНО

Голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження Л. Танюк вручив великій групі викладачів вищої школи, артистів, художників, скульпторів, архітекторів, працівників бібліотек посвідчення про присвоєння почесних звань республіки. Цих нагород вони удостоєні за заслуги у розвитку українського мистецтва, музейної і бібліотечної справи, архітектури і містобудування, активну пропаганду історичної спадщини українського народу та високу професійну майстерність.

(Укрінформ).

УСІМ КОРТИТЬ, ТА НЕ ВСІМ ЩАСТИТЬ

Вдруге за останні півмісяця Могилів-Подільський зарекомендував себе містом скарбів. Спершу екскаваторник П. Карасевич зачерпнув ковшем глек із скарбом. Потім, на тій же золотоносній вулиці, А. Юкал та В. Пустовіт знайшли 777 золотих монет кінця минулого століття вагою понад три кілограми. Скарби здано державі, на щасливців чекає винагорода.

Анатолій ПОЇЗД.

Вінницька область.

7

Міжнародний симпозіум «Український ринок: шляхи становлення та розвитку», який працював протягом кількох днів у Києві, у приміщенні колишньої ВПШ, став найпомітнішою економічною подією вересня.

Майже тисяча провідних учених та підприємців з України й усього світу спільно шукали шляхи виходу економіки з кризи.

ОБЛИШМО, БРАТТЯ, СЛАВОСЛІВ'Я

6

У суспільстві, яке ми називали соціалістичним, існувало неписане правило: хто голосніше крикне «слава», той більший патріот, отже, цілком зрозуміло, що й зарплата у нього вища. Чи варто народам незалежної України повертатися до такої ганебної практики!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

Приймальня — 446-92-11

Наші власні кореспонденти в областях:

ВІННИЦЯ: Валерій Іванович Лазаренко, тел. 7-01-57

ДНІПРОПЕТРОВСЬК: Микола Миколайович Нечипоренко, тел. 68-10-89

ДОНЕЦЬК: Доценко Юрій Тимофійович, тел. 66-31-69

ЗАПОРІЖЖЯ: Олександр Олександрович Михайлюта, тел. 57-17-73

КИЇВ: Валентина Вікторівна Писанська, тел. 228-34-24

ЛУГАНСЬК: Сергій Олександрович Скиба, тел. 54-15-40

ЛЬВІВ: Оксана Євгеніївна Теленчі, тел. 35-51-20

ОДЕСА: Георгій Федорович Ворогнюк, тел. 22-47-69

ПОЛТАВА: Григорій Федосійович Гринь, тел. 7-46-09

РІВНЕ: Сергій Кирилович Мельничук, тел. 2-21-30

СУМИ: Віталій Павлович Максютенко, тел. 6-99-39

УЖГОРОД: Горват Микола Степанович, тел. 2-02-79

ХЕРСОН: Іван Федорович Калиниченко, тел. 6-36-32

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ: Михайло Федорович Василашко, тел. 6-78-14

ЧЕРКАСИ: Лідія Іванівна Титаренко, тел. 47-12-87.

ЧЕРНІВЦІ: Василь Іванович Бабух, тел. 2-63-15

ЧЕРНІГІВ: Сергій Олегович Павленко, тел. 95-74-18

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Індекс 60955

Тираж 156.200

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень. Сьогодні, у середу, на 8 сторінках.

Виступ Голови Верховної Ради України Л. М. Кравчука

на 46-й сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй

Шановний пане Голово!

Хочу поздоровити Вас з обранням на цей високий пост. Така честь випадає найвидатнішим дипломатам тільки раз у житті і то лише на рік. Та в наш час і протягом року відбуваються події такої історичної ваги, для яких колись не вистачало і десятиріч. Кульмінацією віковічних устремлінь народу України стало проголошення нашим Парламентом незалежності України та створення самостійної Української держави. 24 серпня 1991 року — поворотний момент, що відкриває нову еру в історії України.

Пане Голово!

Ми з вдячністю пам'ятаємо про те, що Ваш попередник, пан Г. Демарко, який так майстерно керував роботою 45-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, у серпні відвідав з офіційним візитом Київ і був першим з іноземних діячів, хто привітав проголошення незалежності України. Цей факт символізує безпосередню причетність ООН до могутнього визвольного процесу, який у другій половині нашого століття змінив обличчя світу.

Приєднуюсь до привітань із вступом у велику сім'ю Об'єднаних Націй трьох колишніх республік Союзу РСР — Латвії, Литви й Естонії. Глибоко переконаний, що їх незалежна зовнішньополітична діяльність в структурах ООН буде активною і плідною для них самих і для міжнародного співтовариства.

Сподіваюсь, що невдовзі всі ми будемо вітати й інші республіки колишнього Союзу, які виявляють бажання стати членами ООН.

Хочу також привітати із вступом до Організації Об'єднаних Націй Корейську Народно-Демократичну Республіку, Республіку Корея, Федеративні Штати Мікронезії і Республіку Маршаллові Острови.

Пане Голово. Ви головуєте на сесії, де репрезентована рекордна донині кількість членів ООН. Сьогодні в цьому залі зібрались делегації майже всіх країн світу. Нинішня сесія не схожа на Першу сесію Генеральної Асамблеї, де були представлені всього 51 держава-засновниця, серед них і Україна. Але зміст роботи Генеральної Асамблеї переконує нас в тому, що і в 1945, і в 1991 роках представники держав з'їжджалися до штаб-квартири ООН, спонукані прагненням народів своїх країн забезпечити мир і розвиток, безпеку і співробітництво, права людини і справедливість.

Представники різних держав об'єднуються в ООН турботами за майбутнє людства, які починаються з турбот про майбутнє свого народу, своєї родини, своїх дітей. Хотів би нагадати, що обпалених чорнобильським лихом дітей з України приймали, як своїх, батьки і матері у Франції і Німеччині, Сполучених Штатах і Австралії, на Кубі і в Фінляндії, в Канаді, Ізраїлі та інших країнах світу, тож, прибувши сюди з вдячної України, я сьогодні з певністю кажу: висока загальнолюдська мораль, втілена в цілях і принципах ООН, торжествує! Вона є джерелом сподівань для простих людей.

Голодні з посушливої Африки, потерпілі і біженці з вогнищ воєнних, расових і міжнаціональних конфліктів, хворі з уражених чорнобильським вибухом територій — всі дивляться на ООН з надією в очах і благанням у серці, і недавня Конференція щодо добровільних внесків у фонд Чорнобиля, і оперативні дії під егідою ООН для допомоги потерпілим в інших екстремальних ситуаціях засвідчують, що надії, пов'язувані у світі з ООН, не марні. Особливо в наш час, коли об'єктивно зростає вага ООН як універсального центру узгодження волі і дій держав, коли відбувається ренесанс організації.

Повертаючи в небуття епоху запеклого ідеологічного протистояння, ми тим самим створюємо можливості полишити у минулому і марнотратний, а з історичної перспективи — згубний для людства період гонки озброєнь.

Втілення в життя договору між СРСР і США про знищення ядерних ракет середньої і меншої дальності, підписання ними договору про 30-процентне скорочення стратегічних наступальних озброєнь, домовленості про скорочення в Європі звичайних озброєнь і збройних сил, велика ступінь готовності проекту Міжнародної конвенції про заборону і повне знищення хімічної зброї — це знаменні події останнього часу, які ми палко вітаємо і успіхові яких мірою наших сил і можливостей всіляко будемо сприяти.

Всі ініціативи, що зменшують ядерну загрозу, знаходять палкий відгук в Україні.

На нашу думку, багатообіцяючий процес зниження рівня воєнних потенціалів необхідно перетворити з допомогою Організації Об'єднаних Націй на всеосяжний — такий, що включав би всі види зброї і охоплював би всі регіони, всі країни світу. І тут кожна країна має взяти на себе, а ООН — покласти на кожну країну її долю відповідальності за становище в світі. То ж святий обов'язок усіх без винятку держав світу — зробити свій внесок у зміцнення міжнародної безпеки через роззброєння, неухильне додержання цілей і принципів Статуту ООН, сумлінне виконання рішень Ради Безпеки і Генеральної Асамблеї у цій сфері.

В свою чергу, хотів би сказати, що Україна виявляє бажання стати безпосереднім учасником переговорного процесу про роззброєння. Певен, що її внесок у розв'язання цієї проблеми буде вагомим.

Перед світовим співтовариством відкриваються нові можливості і їх не можна не помічати і не використовувати. Особливої актуальності набули питання нерозповсюдження ядерної, інших видів зброї масового знищення, бойових ракет та ракетної технології. Україна вітає заяви про приєднання Франції, Китаю, а також Південної Африки до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Нині складається така ситуація, коли прагнення будь-якої держави бути поза цим Договором розцінюватимуться як протиставлення себе інтересам людства.

А яка ж наша позиція в цьому питанні? Як відомо, на території України розташовані окремі види ядерної зброї. Ми виходимо з того, що наявність в межах України ядерної зброї є тимчасовою. Її ліквідація, як і ліквідація компонентів її базування, — лише питання часу. Минулого року наш парламент урочисто проголосив про намір України не брати у майбутньому участі у військових блоках і додержуватись трьох неядерних принципів — не приймати, не виготовляти і не набувати ядерної зброї. У Секретаріаті МАГАТЕ знають про нашу згоду поставити під контроль агентства всі ядерні установки на території України. Україна не прагне володіти ядерною зброєю. Вона має намір приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї як неядерна держава. Це прагнення вписується в контекст міжнародних зусиль, спрямованих на обмеження та ліквідацію ядерної зброї у світі. Його реалізація сприятиме зміцненню довіри між державами.

У відповідь на звернення Генеральної Асамблеї я, користуючись нагодою, офіційно заявляю, що Україна не має на своїй території і не виробляє хімічної зброї, що вона й надалі зберігатиме статус держави, вільної від хімічної зброї. Україна вітає заклик Генеральної Асамблеї до країн стати первісними учасниками майбутньої конвенції з цього питання.

Від імені України, народ якої зазнав катастофічних наслідків чорнобильської біди, від себе особисто, я звертаюсь, передусім, до урядів ядерних держав із закликом урешті-решт виявити політичну волю і вжити заходів до припинення ядерних випробувань, припинення їх назавжди. Переконаний, що спільними зусиллями ми можемо дати спокій стомленим надрам планети на полігонах і в Неваді, і на островах Муруроа, і на Новій Землі, і в усіх інших місцях, де земля все ще може здригатися від ядерних вибухів. Доведімо ж до кінця добре починання славних попередників, які ще в 1963 році заборонили такі випробування в космосі, в повітрі і під водою. Ми повинні і ми в змозі це зробити. Перебіг подій в Перській затоці довів, що миротворча і мировідновлююча міць Об'єднаних Націй сильніша за будь-якого агресора і не потребує підкріплення ядерними випробуваннями.

Замість небезпечного марнотратства на вдосконалення страхітливих арсеналів зброї масового знищення державам світу нині треба об'єднуватись для розв'язання існуючих регіональних конфліктів, до яких подекуди вже почали звикати майже як до невиліковних хронічних хвороб другої половини XX століття. Ми вітаємо активну участь ООН у пошуках шляхів мирного розв'язання проблем Близького Сходу, у задіянні процесів переговорного врегулювання в Камбоджі і на Кіпрі, її зусилля для мирного вирішення у Західній Сахарі. Резолюція 713 Ради Безпеки, одностайно схвалена на минулому тижні, накреслює мирний шлях для вирішення проблем, що постали перед народами Югославії.

Організація, її генеральний секретар пан Перес де Куельяр доклали чимало зусиль для започаткування процесу мирного врегулювання в Афганістані на основі міжнародного консенсусу, закріпленого у відповідній резолюції 45-ї сесії Генеральної Асамблеї. Коли б усі, хто має вплив на події в цій країні, щиро підтримали миролюбні зусилля світової співдружності, — сьогодні на афганській землі не вибухали б реактивні снаряди, автоматні черги не тероризували б мирне населення.

Оскільки мовиться про страждання цивільного населення, гадаю, був би доречним один історичний відступ. Рівно півстоліття тому, 30 вересня 1941 року, в столиці України з гучномовців уже другу добу лунала блюзнірська музика. Вона глушила кулеметні черги фашистських карателів, що стомлено розстрілювали останніх жінок, літніх людей і дітей з-поміж цивільних мешканців Києва єврейської національності, які першими впали в братські могили Бабиного Яру. За час окупації їхня доля спіткала в Бабиному Яру близько двохсот тисяч євреїв, українців, росіян, циган. Усі вони рівні в невинній смерті й однаково заслуговують на нашу співчутливу пам'ять. З позицій сьогодення ми відкидаємо ідеологічні міркування колишнього режиму в Україні, який зневажав права людини і права народів, замовчував правду про трагедію Бабиного Яру, про те, що більшість жертв масових розстрілів тут випала на долю євреїв. Протягом цього тижня в Києві відбувається всесвітнє вшанування пам'яті жертв трагедії в Бабиному Яру, що зобов'язує нас зробити все для того, щоб геноцид ніколи і ніде не повторився.

Хочу наголосити, що Україна не просто поміняла табличку із своєю назвою у залі засідань ООН. Вона докорінно змінила ставлення до трагічних сторінок своєї історії, підходи до ряду міжнародних проблем. Зокрема, тепер неможливим було б голосування «за», а тим більше співавторство представників незалежної України в резолюції, що ставила знак рівності між сіонізмом і расизмом, резолюції, що була породженням запеклого ідеологічного протистояння в світі. Настав час скинути з плечей ООН обтяжливий тягар минулого.

Світ змінюється. Разом з ним, не пориваючи зв'язків з історичним часом, зазнає змін й Організація Об'єднаних Націй. Йдучи до 50-річчя ООН, ми вітали б певну організаційну адаптацію ООН до нових умов міжнародної дійсності. Зокрема, це стосується доцільності створення Ради екологічної безпеки, наприклад, за рахунок ліквідації деяких віджилих органів ООН. Настав час вилучити зі Статуту ООН такий анахронізм, як згадка про «ворожі держави».

Досвід стверджує, що своєчасна реорганізація структур в нових умовах допомагає підвищити дієвість установи. Основний резерв піднесення ефективності Об'єднаних Націй нам вбачається в повному використанні можливостей Статуту ООН для зміцнення безпеки і розвитку всебічного міжнародного співробітництва.

Референдум, який відбудеться 1 грудня цього року в Україні, ми певні, підтримає рішення парламенту про незалежність Української держави. Бажання народу України забезпечити себе від повторення зловісної минувщини, стати повноправним господарем в своєму домі і на своїй землі, підняти добро-

(Закінчення на 3-й стор.)

Виступ Голови Верховної Ради України Л. М. Кравчука

на 46-й сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

бут, досягти стабільності і громадського спокою в країні є непереборним.

Демократична Україна вшанує пам'ять мільйонів жертв сталінського голодомору й терору тим, що ніколи не дозволить класового чи національного насильства, не дозволить знущання над гідністю людської особи. Незалежна Україна буде свято берегти пам'ять сотень тисяч своїх громадян, які відбули мученицький шлях за її межі через звинувачення у націоналізмі, і ніколи не дозволить, щоб її громадяни — українці, росіяни, євреї, татари, поляки чи угорці — жили у побоюванні переслідування за природне і таке зрозуміле почуття любові до своєї культури і мови, до свого народу.

Незалежна і демократична Україна закликає усіх наших братів, в Україні і не в Україні сущих, забути старі чвари й образи, згуртуватися і внести свою частку в благородну справу відродження мови, культури й державності свого народу, відродження її колишньої хліборобської і духовнотворчої слави. Адже, як зазначив наш письменник Олесь Гончар, не зброєю мілітарною утвердилась Україна в родині європейських народів. Інформуючи світове співтовариство про Акт проголошення нашої незалежності, ми хочемо наголосити: Україна не має територіальних претензій до жодного із своїх сусідів і, в свою чергу, з усією можливою категоричністю відкидає будь-які спроби говорити з нею мовою територіальних зазіхань.

Україна підтверджує вірність принципам Статуту ООН, Хельсінкського Заключного акта та Паризької хартії і знову заявляє про свій намір стати безпосереднім учасником загальноєвропейського процесу та членом європейських структур. Парламент України, висловлюючи волю народу, ще минулого року проголосив пріоритет загальнолюдських цінностей над класовими, загальновизнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішнього законодавства. Наша держава й надалі забезпечуватиме додержання прав людини на грунті повної поваги особи і рівноправного ставлення до національних меншостей.

Про серйозність наших намірів і дій у побудові дійсно демократичного суспільства свідчить і той факт, що до Конституції України вже внесено зміни і доповнення, покликані служити надійним правовим фундаментом для багатопартійності у політичному житті та багатоукладності у сфері економіки. Реформуються всі ланки державного управління з метою створення належних умов для торжества в Україні демократії та ринкових відносин.

Скажу відверто, що не легко все це впроваджувати у життя. Ми ще тільки вчимося непростої науки демократії. Ми щиро прагнемо запозичити все корисне, що напрацьовано іншими державами у цій сфері. Коли представники України пропонують в комітетах Генеральної Асамблеї чи на сесіях Комісії з прав людини проекти резолюцій про соціальну справедливість, чи права меншостей, чи розвиток демократичних інститутів, то ними передусім рухає прагнення перевірити свої уявлення про суспільні цінності загальнолюдським досвідом.

Ще важливішою від формального визнання принципів є практика їх реалізації. Ми розуміємо це і тому, доки релігійна свобода в Україні використовується подекуди для розпалювання міжконфесійних чвар і конфліктів, доки не реалізоване до кінця право кримських татар на гідне існування на землі своїх предків, доки у громадян єврейської та деяких інших національностей існує спонука виїздити назавжди з землі їхніх прадідів, доки не відновлена в суспільстві в усіх своїх правах українська мова, доки нормою мислення і практичних дій не стали закони демократії та повага Конституції, — ми не квапимося доповідати Об'єднаним Націям, що з хибами і прорахунками минулого наше суспільство покінчило повною мірою.

Але сьогодні ми користуємося нагодою, щоб перед Об'єднаними Націями, перед усім світом урочисто заявити, що ми остаточно стали на шлях творення соборної незалежної правової держави, заснованої на принципах демократії і самоврядування, держави, де панівною нормою поведінки буде закон і тільки закон. Орієнтирами тут для нас є високі міжнародні стандарти в сфері прав і свобод людини. З цього шляху ми не відступимо ні на крок.

В умовах незалежності Україна взяла курс на докорінну перебудову всього господарського механізму, руйнування адміністративно-командних структур. Протягом нетривалого часу відбулась трансформація суспільного та економічного мислення населення на користь роздержавлення, приватизації і впровадження ринкових відносин. Закон про економічну самостійність, концепція переходу України до ринкової економіки, закони про підприємництво, про зовнішньоекономічну діяльність, про захист іноземних інвестицій, інші основоположні нормативні акти заклали міцні правові підвалини докорінної перебудови народного господарства, активного підключення України до міжнародного розподілу праці.

Нова система законодавства України уже тепер гарантує рівний правовий захист усіх форм власності, забезпечує проведення власної економічної політики. Ідеться зокрема про створення в Україні власних грошей, бюджетної, податкової та банківської систем, ринку робочої сили, інвестицій цінних паперів. Ідеться про правове регулювання усіх видів зовнішньоекономічної діяльності, науково-технічного співробітництва, розвиток двосторонніх і багатосторонніх зв'язків.

Здійснення радикальних реформ в економіці України потребує не лише значних внутрішніх зусиль, але й заохочення зовнішніх інвестицій, розширення співробітництва, використання консультативної допомоги, досвіду і знань світового співтовариства. Ми вітаємо увагу ООН до проблем держав, що так само, як Україна, знаходяться на перехідному етапі свого розвитку. У міжнародному економічному співробітництві слід було б повною мірою реалізувати можливості, які відкрились завдяки політичним перетворенням останнього часу. Належна прихильність, міжнародна увага до економіки України допомогли б їй у короткі строки подолати труднощі перехідного періоду, інтегруватись у світове господарство.

Це була б також допомога і нашій молодій демократії!

Шановний пане Голово!

Шановні делегати!

Досі Україна жила практично відгородженою від світу, під тягарем воєнного протистояння, уявних ворожих привидів, які були витвором засліпленості ідеологічними постулатами. Хмари «холодної війни» кидали на нашу землю гнітючу тінь ядерного всезнищення. Коли ж у світі взяв верх процес утвердження загальнолюдських цінностей, коли зникли ворожі привиди, коли після чорнобильського лиха до нас потяглися добродійні руки і щирі серця, коли ми проголосили незалежність України, ми побачили, наскільки багатий світ нашими добрими друзями.

І це таке прекрасне відчуття, що я не міг не прибути сюди, щоб засвідчити свою повагу до Об'єднаних Націй, донести до світового співтовариства вдячне слово вільної України, розповісти про неї людям планети.

Дякую за увагу.

ЗУСТРІЧ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

На прохання заступників голови незалежної профспілки гірників України С. Климова і С. Галяутдинова 1 жовтня їх прийняли перший заступник Голови Верховної Ради України І. Плющ і державний міністр з питань промисловості і транспорту В. Гладуш. У розмові взяли участь народні депутати України Г. Маслюк і Ю. Серебрянников.

Зустріч носила конструктивний, діловий характер. Керівники профспілки проінформували про обстановку, що склалася на сьогоднішній день у Донбасі. З тривогою говорили вони про намагання групи депутатів Донецької обласної Ради винести на широке обговорення питання федеративного устрою Української держави і переходу до земельного принципу територіального поділу. Лунають голоси навіть про автономізацію Донбасу. До речі, ці питання уже рекомендовано включити у порядок денний сесії Донецької облради і створено оргкомітет по її підготовці.

На зустрічі йшлося і про події, які мають місце у Первомайському Луганської області. Там група людей оголосила голодування. Цією акцією вони вимагають відставки президії міської Ради народних депутатів, яка в дні державного перевороту підтримала путчистів.

Ситуація, що склалася у Донбасі, відзначалось на зустрічі, вимагає якнайшвидшого її розв'язання з тим, щоб не допустити небажаних конфліктів. Для цього групі народних депутатів і представникам уряду доручено вивчити обстановку і внести відповідні пропозиції до Президії Верховної Ради України.

Кор. Укрінформ.

Грузія: тривожна осінь 91-го

СПОЧАТКУ ДЕМОКРАТІЯ, А ПОТІМ СВОБОДА

У Тбілісі стріляють. Вночі з балкону готелю «Іверія», де я мешкаю, добре видно смертоносні трасери. Як колись очам важко було звикнути до «демократизаторів», так нині важко байдуже спостерігати нову екіпіровку з «калашниковими» у руках. АКМи скрізь — у постового міліціонера в аеропорту, у вахтера готелю, у зовсім ще юних бійців Національної гвардії в тбіліському метро.

Військовий комендант Тбілісі видав наказ негайно здати зброю. По радіо і телебаченню оголошено, що тим, хто зробить це добровільно, гарантується недоторканість.

Головна подія останніх днів — сутичка на базі в Шавнабада підрозділів Міністерства внутрішніх справ Грузії та відданих урядові частин Національної гвардії з формуваннями Тенгіза Кітовані, колишнього командуючого гвардією, який перейшов на бік опозиції. Прес-секретар Президента Республіки Грузія Георгій Бурджанадзе заявив, що ніякої сутички взагалі не було, що чутки про 60 загиблих гвардійців в Шавнабада — фальсифікація. Зовсім іншу інформацію дали в штабі опозиції: підрозділи МВС за наказом Президента З. Гамсахурдія ціною десятків молодих життів штурмом взяли військову базу в Шавнабада.

Використовуючи ситуацію, банди озброєних мародерів роблять спроби грабувати вночі магазини. Факти нападів на універмаги озброєних все тими ж АКМами та газовими балончиками людей зафіксовано в Тбілісі та Горі.

У ніч з понеділка на вівторок невідома група обстріляла будинок Президента. Охорона відповіла вогнем. На щастя, обійшлося без жертв.

Протистояння прибічників Президента З. Гамсахурдія та опозиції, здається, досягло апогею. В цій ситуації сірником, який підпалить бікфордовий шнур конфлікту, може стати будь-який, навіть мало значущий інцидент. Додав напруження заклик З. Гамсахурдія створювати добровільні воєнізовані загони. Зодягнені, неначе на карнавал, тисячі добровольців з міст Зугдіді, Сенакі, Галі, Сухумі, Руставі, Телаві, Поті їдуть і їдуть у Тбілісі.

Звіад Гамсахурдія в своїй боротьбі проти опозиції робить ставку на робітничий клас та селянство. Інтелігенція, в своїй більшості, на боці опозиції, за що отримує епітети «гнила», «проросійська» і т. ін. Ось яке, наприклад, ставлення до ще вчорашньої «гордості нації» на шпальтах газети Верховної Ради «Свободная Грузия»: **«Нам потрібна демократія, за якої не було б вибраних людей. Думка народу важливіша за все — до речі, так виходить, інколи вона відкидає думку інтелігенції. В США, наприклад, майже вся інтелігенція свого часу голосувала проти Рейгана і Буша, а народ вирішив по-своєму. Інтелігенція тому й вважається елітарною, що вона завжди в меншості. Селянин або робітник 100 очків дасть багатьом інтелектуалам в благородстві та відданості рідній землі...»**

Головне гасло опозиції — спочатку демократія, а потім свобода. Випуск її газет заборонено. Вони виходять підпільно. В офіційних виданнях всі, хто проти З. Гамсахурдія, оголошуються ворогами, агентами Кремля, псевдодемократами. Дістається не лише лідерам опозиції, а й Центральному телебаченню, «продажній» російській пресі, вдові академіка Сахарова «псевдодемократці» Боннер, «партократу» Шеварднадзе, радіо «Свобода», Бі-Бі-Сі, «Німецькій хвилі» і навіть такій поважній організації, як ООН. Останню звинувачують навіть у братовбивчій війні у Лівані. Заява уряду США, що вона не визнає Грузію незалежною, доки при владі залишатиметься нинішній режим, викликала шквал атак з боку прогамсахурдіївської преси.

Політики невтручання і нейтралітету дотримується поки що командування Закавказького військового округу. Хоч частини і штаби ЗакВО приведено в стан підвищеної бойової готовності.

Тим часом знову загострилася ситуація в Південній Осетії. Указом президента З. Гамсахурдія тут продовжено ще на місяць надзвичайний стан. У місті Цхінвалі та на території Джавського району з 22-ї години вечора і до 7-ї години ранку введено комендантську годину.

Політична криза в Грузії підсилюється економічними негараздами. На території Ахматського району, наприклад, запроваджено нормовану торгівлю хлібом. Добова норма — 500 грамів на кожну людину. З полиць магазинів зникає буквально все — від зубної пасти до телевізора. Люди бояться, що завтра буде ще гірше.

Без даху над головою можуть залишитися взимку тисячі сімей — жертв квітневого землетрусу в Земо Імереті. Лише в Зестафському районі в наметах живуть сьогодні майже три тисячі сімей.

Але попри все життя продовжується. Спостерігаю, як починається у древньому Тбілісі новий день. Не звертаючи уваги на автоматні черги, простує у своїх справах вулицею чорниця. Підмітає перше опале листя у сквері вусатий дядечко-двірник. Поспішають до школи дівчатка. Новий день, нові тривоги, нові надії. Надії на мир спокій, добро. Нехай справдяться вони! Нехай благословляє тебе Господь, Грузіє!

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Голосу України». Тбілісі (телефоном).

Телеграфним рядком з Рівного

ФЕРМЕРСЬКИЙ ЗАЛП

Зразу 21 фермерові виділено землю — від 10 до 50 гектарів — рішенням сесії Рівненської районної Ради народних депутатів. Пропозиції вносили Городоцька, Шпанівська, Омелянівська і деякі інші сільради. Зорянська сільрада, де розкинулися володіння двічі Героя соцпраці В. Плютинського, поки що мовчить. Як і багато інших.

ВІДСТАВКА КОСМОНАВТАМ

Слідом за Леніним, Калініним, Ворошиловим та іншими з Рівненських вулиць «пішли» космонавти. Вулицю Терешкової перейменовано на вулицю Уласа Самчука, Тітова — на Олени Теліги, Ніколаєва — на академіка Грушевського. Знайшлися гідні українські імена і для вулиць 40 років КП України, Павлика Морозова, 50 років СРСР...

УРП В ОБЛРАДІ!

На позачерговій сесії обрано нового заступника голови Рівненської обласної Ради. Більшість депутатів було на боці начальника конструкторсько - технологічного відділу ВО «Газотрон» члена УРП Віктора Коваленка. Новий керівник, проте, вважає обов'язковим і для себе припинення членства у партії.

ГРИВНИ НЕ ДОЧЕКАЛИСЯ

Чотири кримінальні справи недавнім часом порушено в Рівному проти спекулянтів валютою. В О. Гопанчука та В. Кожушка вилучено 26.000 карбованців, у В. Домощука та А. Журонського — удвічі більше. Не захотіли чекати гривни, зайнялися доларами...

БУЛО Б ЩО ПОКАЗУВАТИ

Туристичний ліцей почне працювати в Рівному з листопада цього року. Тут готуватимуть екскурсоводів — керівників туристичних груп, гідів-перекладачів (з німецької, англійської та польської), готельних адміністраторів, метрдотелів, офіціантів. За три роки, поки вчитимуться, у Рівному, можливо, вже й буде що показувати...

ВИПИЛИ, ПОСТРІЛЯЛИ

Пістолетні постріли розбудили недавно жителів Червоноармійська. Заспані, кидалися до вікон: «Салют якийсь чи собак відстрілюють?»

Не вгадали. Стріляв начальник військового патруля з Бродів Львівської області В. Поєнко, що невідомо як забрів з компанією до місцевого ресторану «Троянда» і посварився з іншою компанією...

Сергій МЕЛЬНИЧУК, власний кореспондент «Голосу України».

КАБЛУЧНА ПОЛІТИКА?

Усьо чотко

«Горбачов, Єльцин, Кравчук — зрадники партії», «Ці фашистські організації — Рух, УРП», — такі фрази домінували у виступах на установчій конференції **спілки комуністів — трудящих Чернігівщини.** «За соціальну справедливість», що відбулася днями в обласному центрі. У Палаці хіміків зібралися представники з усієї області — колишні секретарі парткомів колгоспів та радгоспів, високопоставлені апаратники забороненої КПУ, пенсіонери, перші секретарі райкомів комсомолу. Побачив я і деяких знайомих, скажімо, доцента педінституту В. Шевченка, який раніше писав на мої вірші розгромні закриті рецензії у КДБ. Нині він підготував проект документів, прийнятих на конференції.

Не сказав би, що зібрання новоутвореного громадського об'єднання залишило одні тільки негативні враження. Сподобалися деякі реалістичні й ділові виступи комсомольських лідерів. На окремих документах без сумнівів й сам би підписався. Адже першочергові орієнтири спілки — добиватися практичної реалізації принципу соціальної справедливості та прав людини, пріоритету загальнолюдських цінностей на основі вільної праці, свободи робітника, селянина, інтелігента. Напевне тому й мені, опозиціонеру, більшість делегатів дала виступити. Щоправда, договорити не дали тупотінням ніг. Але то деталь. За неї стало соромно тим, хто згодом підійшов до мене вибачитися. Схоже, декларації деклараціями, а в каблучній політиці перелицьованих «захисників народу» бракує одностайності.

Обнадійливе свідчення!

Віктор ПЕРЕПЕЧА, член виконкому Спілки офіцерів України.

Чернігів.

САЛЮТ, КАПІТАЛІЗМ!

Бізнес

Акціонерне товариство «Концерн «Електрон» виробляє не тільки висококласні кольорові телевізори, воно продукує і передові ідеї економічного та соціального поступу, перевіряючи їх доцільність на власному «полігоні».

Однією з 45 структур акціонерного товариства став прес-центр, мета якого — акумулювати й пропагувати передові ідеї, ламати психологічні бар'єри на шляху до ринкової економіки. Втім, прес-центр — то стара назва, а нині вже функціонує підприємство «ІнфорЕлектрон», діяльність котрого виходить за межі традиційної журналістики.

Днями «ІнфорЕлектрон», очолюваний Орестом Яремчуком, запросив колег на зустріч з паном Філіпом Майо, консультантом уряду Великобританії з питань економіки Східної Європи. Він консультує крупні фірми Східної Європи, зокрема, Польщі і Угорщини з питань приватизації. Свого часу Філіп Майо зацікавився «Концерном «Електрон» і взяв найактивнішу участь у перетворенні його в акціонерне товариство. Як сказали мені електронівці, він працював по-чорному і безоплатно. Тим геть зруйнував стереотипну уяву про бізнесменів капіталістичного світу. На запитання про мотиви такої благодійної діяльності Філіп Майо відповів:

— Я вважаю, що світ існує як єдине ціле. І кожна людина має віддати часточку своєї праці й власності, щоб світ став надійним і ми могли у ньому жити.

Відгук Філіпа Майо про Акціонерне товариство «Концерн «Електрон» особливо заслуговує на увагу, бо йому є що і з чим порівнювати.

— «Електрон» є важливою часткою економіки Західної України і відіграє значну роль на шляху до ринкової економіки. Він може бути моделлю для всієї України.

Філіп Майо відзначив, що Акціонерне товариство має значну перевагу порівняно з тими фірмами, які він консультує в Польщі та Угорщині. Переваги капіталістичного світу продемонстрував і прес-центр, частуючи колег справжніми шоколадними цукерками. Маю підозру, що то була прихована реклама, а саме: хочете солодко жити? Ставайте власниками, акціонерами, беріть приклад з «Електрона».

Оксана ТЕЛЕНЧІ, власний кореспондент «Голосу України».

Навколомистецькі новини

МАСКУЛЬТУРА ВИСТУПИЛА

В актовому залі Київського політехнічного інституту відбулося теле-шоу «Національний хіт-парад», організоване українською студією поп-музики «Канікули».

Йому передувала прес-конференція, на якій організатори констатували сумну ситуацію — індустрія шоу-бізнесу у нас повністю відсутня. Тож студія спільно з головними спонсорами — фірмами «ІТО» й «Юнісистем» планує заповнити цей вакуум. Їм допомагатиме незалежна студія грамзапису «Аудіо-Україна», котра займеться випуском компакт-касет, грамплатівок, а в перспективі й лазерних дисків.

Теле-шоу — це як заставка до широкомасштабного проекту, що передбачає створення інституту пошуку та допомоги молодим виконавцям різних жанрів, організацію молодіжно-музичних засобів масової інформації, шоу-програм, фестивалів тощо.

Організатори хочуть створити структуру, що оперативно реагуватиме на кон'юнктуру ринку маскультури, впливатиме на смаки молодіжної аудиторії. А поки що для наймолодших тінейджерів художники придумали ляльку Русю, що випускатиметься масовим тиражем, а для дещо старших Миколаївська фабрика парфумів запропонує духи.

Учасники концерту хіт-параду виступали безкоштовно, хоч весь захід коштує 50 тисяч карбованців.

Співак грузинського походження Автандил був схожий на хворого ДЦП, хоч і співав про Христа. В основному пісні виконувалися українською мовою, але не з меншим задоволенням зал приймав й англійські пісні дуету «Хай-Фай» та Олени Мухової. Тему Жанни Агузарової, котра інкогніто живе в Америці, продовжила своїми психопатичними блюзами сестричка Віка. «Червона фіра» братів Гадюкіних «завела» вдячну аудиторію так, що міліції довелося злегка охолоджувати пристрасті. Виступ Андрія Миколайчука супроводжували веселі дівчата з театру «Жарт» і так йому допомагали, що він одержав подарунок від колгоспу «Пам'ять Ілліча». Русі дістався телефон «Панасонік». Одного з виконавців, котрий дуже вдало копіював «Блу систем» та ще й з синьо-жовтим прапором у руках, закидали квітами. Особливо ж активних його прихильників довелося стягувати зі сцени. А стрункі ноги й чарівна посмішка ведучої Сани надзвичайно сподобалися глядачам.

Теле-шоу загалом відбулося. З часом «Національний хіт-парад» набиратиме обертів, а потім, може, й жити стане веселіше.

Ігор ТИМОФЄЄВ, студент факультету журналістики КДУ.

На знімках: виступають співачка Руся і соліст гурту «Брати Гадюкіни».

Фото Дмитра СТУКАЛА.

Телеграфним рядком з Чернівців

ПІКЕТ З РЕЧОВИМИ ДОКАЗАМИ

Недавно кілька десятків автофургонів із сміттям зупинилися перед парадним входом Чернівецького облвиконкому. У такий спосіб водії-комунальники вирішили висловити протест місцевій владі з приводу того, що вона ніяк не спроможеться забезпечити обласний центр новим сміттєзвалищем, через що транспортники терплять постійні незручності.

ПЕРЛИНИ З БУКОВИНИ

У видавництві «Музична Україна» вийшла в світ книга «Пісні Буковини». Упорядкував її чернівецький фольклорист Авксентій Яківчук. Це своєрідна народнопісенна хрестоматія Буковинського краю, в якій зібрано шедеври з усіх його регіонів.

ОБНІМІТЬСЯ, БРАТИ МОЇ...

Виконком Чернівецької обласної Ради народних депутатів зареєстрував ще одне культурологічне товариство —австро-німецької культури. Воно об'єднує німців та австрійців, що проживають на Буковині і прагнуть свого національного відродження.

НЕМА М'ЯСА — БУДЕМО З ГРИБАМИ

У лісах і пущах Буковини почався масовий збір осінніх грибів. Особливо рясно вродили цього року опеньки. Лісокомбінати, споживча кооперація, підсобні підприємства колгоспів організували їх заготівлю та переробку безпосередньо на місцях.

ЗАТАРИЛИСЯ

У ресторани та кафе Чернівців горілка завозиться в бідонах або трилітрових скляних банках. Іншої тари в заводу, що виробляє аква віту, немає.

Василь БАБУХ, власний кореспондент «Голосу України».

Уперше

І НЕОФІЦІЙНО ТЕЖ

Військово - морський аташе Великобританії Майкл Кесуелл відвідав мера Севастополя І. Єрмакова з неофіційним візитом. Відбулася розмова, що проходила в рамках взаємної настроєності на найближчі економічні та культурні контакти. Сторони висловили побажання, щоб ці контакти базувалися на конкретній основі, розроблялися й поглиблювалися. Очікується, що наприкінці жовтня до Севастополя прибуде з дружнім візитом військовий корабель Великобританії. Одночасно чекається й прибуття групи британських дипломатів. Не виключено, що саме тоді й буде укладено угоду про намічене співробітництво.

Олексій ПЕТРУСЬ.

Севастополь.

ПОЛІТИКА?

...нзії у КДБ. ...готував проект ...прийнятих на

...би, що зібрання ...громадського ...залишило одні ...вні враження. ...деякі реалістич... ...ступи комсо... ...дерів. На окре... ...ах без сумнівів ...писався. Адже ...орієнтири спіл... ...стися практичної ...нципу соціаль... ...ності та прав ...итету загально...

людських цінностей на основі вільної праці, свободи робітника, селянина, інтелігента. Напевне тому й мені, опозиціонеру, більшість делегатів дала виступити. Щоправда, договорити не дали тупотінням ніг. Але то деталь. За неї стало соромно тим, хто згодом підійшов до мене вибачитися. Схоже, декларації деклараціями, а в каблучній політиці перелицьованих «захисників народу» бракує одностайності.

Обнадійливе свідчення!

Віктор ПЕРЕПЕЧА,
член виконкому Спілки офіцерів України.

Чернігів.

...АПІТАЛІЗМ!

...питань привати... ...часу Філіп Майо ...«Концерном ...взяв найактив... ...у перетворенні ...не товарист... ...ли мені електро... ...цював по-чорно... ...о. Тим геть ...стереотипну уяву ...енів капіталіс... ...у. На запитання ...такої благодійної ...Філіп Майо від...

му є що і з чим порівнювати.

— «Електрон» є важливою часткою економіки Західної України і відіграє значну роль на шляху до ринкової економіки. Він може бути моделлю для всієї України.

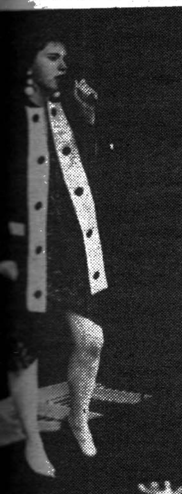
Філіп Майо відзначив, що Акціонерне товариство має значну перевагу порівняно з тими фірмами, які він консультує в Польщі та Угорщині. Переваги капіталістичного світу продемонстрував і прес-центр, частуючи колег справжніми шоколадними цукерками. Маю підозру, що то була прихована реклама, а саме: хочете солодко жити? Ставайте власниками, акціонерами, беріть приклад з «Електрона».

...жаю, що світ іс... ...ціле. І кожна ...віддати часточ... ...ації й власності, ...тав надійним і ...ному жити. ...ліпа Майо про ...товариство «Кон... ...трон» особливо ...на увагу, бо йо...

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент «Голосу України».

...стецькі новини

...РА ВИСТУПИЛА

...ся масовим тира... ...дещо старших ...фабрика парфу... ...е духи.

...концерту хіт-пара... ...ли безкоштовно, ...хід коштує 50 ти... ...нців.

...рузинського поход... ...ендил був схожий ...ДЦП, хоч і співав ...в. В основному пі... ...валися українською ...не з меншим за... ...зал приймав й ...пісні дуету «Хай...

Фай» та Олени Мухової. Тему Жанни Агузарової, котра інкогніто живе в Америці, продовжила своїми психопатичними блюзами сестричка Віка. «Червона фіра» братів Гадюкіних «завела» вдячну аудиторію так, що міліції довелося злегка охолоджувати пристрасті. Виступ Андрія Миколайчука супроводжували веселі дівчата з театру «Жарт» і так йому допомагали, що він одержав подарунок від колгоспу «Пам'ять Ілліча». Русі дістався телефон «Панасонік». Одного з виконавців, котрий дуже вдало копіював «Блу систем» та ще й з синьо-жовтим прапором у руках, закидали квітами. Особливо ж активним його прихильникам довелося стягувати зі сцени. А стрункі ноги й чарівна посмішка ведучої Сани надзвичайно сподобалися глядачам.

Теле-шоу загалом відбулося. З часом «Національний хіт-парад» набиратиме обертів, а потім, може, й жити стане веселіше.

Ігор ТИМОФЄЄВ,
студент факультету журналістики КДУ.

На знімках: виступають співачка Руся і соліст гурту «Брати Гадюкіни».

Фото Дмитра СТУКАЛА.

Телеграфним рядком з Чернівців

ПІКЕТ З РЕЧОВИМИ ДОКАЗАМИ

Недавно кілька десятків автофургонів із сміттям зупинилися перед парадним входом Чернівецького облвиконкому. У такий спосіб водії-комунальники вирішили висловити протест місцевій владі з приводу того, що вона ніяк не спроможеться забезпечити обласний центр новим сміттєзвалищем, через що транспортники терплять постійні незручності.

ПЕРЛИНИ З БУКОВИНИ

У видавництві «Музична Україна» вийшла в світ книга «Пісні Буковини». Упорядкував її чернівецький фольклорист Авксентій Яківчук. Це своєрідна народнопісенна хрестоматія Буковинського краю, в якій зібрано шедеври з усіх його регіонів.

ОБНІМІТЬСЯ, БРАТИ МОЇ...

Виконком Чернівецької обласної Ради народних депутатів зареєстрував ще одне культурологічне товариство — австро-німецької культури. Воно об'єднує німців та австрійців, що проживають на Буковині і прагнуть свого національного відродження.

НЕМА М'ЯСА — БУДЕМО З ГРИБАМИ

У лісах і пущах Буковини почався масовий збір осінніх грибів. Особливо рясно вродили цього року опеньки. Лісокомбінати, споживча кооперація, підсобні підприємства колгоспів організували їх заготівлю та переробку безпосередньо на місцях.

ЗАТАРИЛИСЯ

У ресторани та кафе Чернівців горілка завозиться в бідонах або трилітрових скляних банках. Іншої тари в заводу, що виробляє аква віту, немає.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент «Голосу України».

Уперше

І НЕОФІЦІЙНО ТЕЖ

Військово - морський аташе Великобританії Майкл Кесуелл відвідав мера Севастополя І. Єрмакова з неофіційним візитом. Відбулася розмова, що проходила в рамках взаємної настроєності на найближчі економічні та культурні контакти. Сторони висловили побажання, щоб ці контакти базувалися на конкретній основі, розроблялися й поглиблювалися. Очікується, що наприкінці жовтня до Севастополя прибуде з дружнім візитом військовий корабель Великобританії. Одночасно чекається й прибуття групи британських дипломатів. Не виключено, що саме тоді й буде укладено угоди про намічене співробітництво.

Олексій ПЕТРУСЬ.

Севастополь.

Передплата-92

НАМИ ЦІКАВЛЯТЬСЯ

У Хмельницькому облвиконкомі відбулася нарада заступників голів міських та районних Рад народних депутатів та керуючих справами міськрайвиконкомів, на якій обговорено хід підготовки та проведення виборів Президента України, а також передплати на газети — обласної Ради «Радянське Поділля» та Верховної Ради України «Голос України».

Василь ГРИЩУК.

Хмельницький.

У партіях і рухах

КОМСОМОЛ «ПОМЕР». ХТО ЖИТИМЕ?

26 вересня на зустрічі з делегатами XXII з'їзду ВЛКСМ радник Президента СРСР Олександр Яковлев сказав, що молодіжний рух у СРСР має майбутнє, бо навіть комсомол, звільнившись від дріб'язкової опіки «старшого брата», КПРС, зміг піти далі шляхом реформ і демократизації. Про це засвідчила й позиція ЦК ВЛКСМ у дні серпневого путчу. «Але, — зазначив О. Яковлев, — свою майбутню долю потрібно вирішувати самим комсомольцям. Держава ж тільки повинна забезпечити різноманітну, включаючи й фінансову, допомогу молодіжному руху, як і всім іншим суспільно-політичним течіям і рухам».

Надзвичайний XXII з'їзд ВЛКСМ, який закінчив свою роботу 28 вересня справді прийняв ...адзвичайне рішення в долі ...авангарду радянської молоді». Комсомолу Союзу, його центральних органів, ЦК і ЦКК більше не існує. Зате є 23 правонаступники в республіках, співпрацю й координування дій яких вирішуватиме координаційна рада. Власність комсомолу на рівні ЦК ВЛКСМ з'їзд розподілив між правонаступниками згідно з кількістю членів та пайовою участю їх у формуванні грошових фондів. Остаточний розподіл власності протягом 10 місяців здійснюватиме робоча група з 13 чоловік, склад якої затверджено на з'їзді. На базі нерухомого майна, виробничих фондів, приміщень ЦК ВЛКСМ створено ...акціонерні ...товариства «...» та ...діючих молодіжних і дитячих організацій», діяльність яких теж контролюватиме координаційна рада правонаступників.

Одним із завдань правонаступників комсомолу на з'їзді визначили формування єдиного молодіжного простору на території колишнього СРСР. Що це за новий політологічний термін, чітко не знає ніхто, але у виступах делегати говорили про міжреспубліканські, політичні, культурні й духовні зв'язки, налагодження молодіжних обмінів і розвиток туризму. Передостанній лідер комсомолу Віктор Мироненко дотримується іншої думки: «Єдиний молодіжний простір? До цього терміну я ставлюся іронічно...» І дуже схоже на те, що він недалекий від істини: головна розмова на з'їзді точилася навколо питання власності. Ніхто з правонаступників не хотів бути обдуреним і обійденим хоча б на копійку, а замаскований центр намагався зробити все, щоб статус-кво в питаннях власності максимально зберігся незмінним.

Про рядових комсомольців згадували рідко, та й то лише тоді, коли за звичкою апелювали до «думки молоді», якої ніхто ні в кого не запитував. Сатирик Михайло Жванецький би з цього приводу сказав би: «Що ви нам усе: молодь, молодь... Та коли ми захочемо, молоді взагалі не буде». Та, на жаль, для 40-річних комсомольських «дядь» і «тьоть» молодь є і буде, і вона, певне, шукатиме власні шляхи.

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Москва.

Агроофіціоз

ФЕРМЕРИ ВСІХ ОКРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!..

...щоб не загинути поодинці! Подібні слова лунали з вуст багатьох селян, які минулої п'ятниці з'їхалися до Києва на Установчий з'їзд агропромислового концерну «Україна». Загалом тут було представлено близько 60 фермерських господарств та регіональних об'єднань.

Після гарячих дискусій виробили і затвердили статут та інші програмні документи цієї господарської організації. Головою правління концерну обрано фермера з Дніпропетровщини Віктора Шевченка. В перерві між засіданнями я взяв у нього бліц-інтерв'ю.

— Чим відрізняється наш концерн від Асоціації фермерів України? Насамперед тим, що це господарська організація, яка покликана реально забезпечувати фермерів технікою, пальним, запчастинами... Це, зрештою, механізм, через який урядові кредити зможуть дійти до пересічного фермера.

Ми за якнайшвидше прийняття пакету Законів: про селянське (фермерське) господарство, про банкрутство збиткових сільськогосподарських підприємств, приватизацію землі. Більше того, ми маємо свою програму виходу з кризи українського села, і будемо домагатися зустрічі з нашим Прем'єром Вітольдом Фокіним. Ми можемо допомогти урядові, бо члени концерну — заможні фермери; але нехай і уряд посприяє нам...

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Більш докладну інформацію про новий агропромисловий концерн «Україна» читайте в четвер на сторінці «Куди йдеш, українське село!».

Знахідки

НА ШИЇ СКІФА — ЗОЛОТІ ГРИВНИ

Пригадуєте сенсаційне повідомлення про золоту пектораль, відкопану з Товстої могили на Нікопольщині археологічною експедицією під керівництвом Бориса Мозолевського?

Борис Миколайович уже двадцять перший рік поспідовно займається розкопками на правому березі Дніпра, де у давні-предавні часи жили скіфи. За якихось три-чотири кілометри від знаменитої Товстої могили на археологів знову чекала знахідка, яка майже нічим не поступається попередній. Уперше розкопано скіфське поховання, котре за довгі віки так і не надибали грабіжники.

А знахідки унікальні. У могилі поховано, судячи з усього, знатного скіфа. Його шию прикрашали золоті гривни, у вухах — золоті кільця, на руках — золоті браслети, а на пальцях — золоті персні. По лівий бік небіжчика — меч у золотих піхвах, по правий — срібні кубки.

Усіх знайдених золотих та інших коштовних речей не перелічити — їх понад двісті штук. Найнеповторніший скарб — срібна чаша, на позолочених вінцях якої зображені силуети тварин. Це як золота сторінка чудової книги, яку запропонували нам прочитати далекі жителі нашої землі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Дніпропетровська область.

Щойно з друку

КОЛІР ЛЮБОВІ

Уперше, після багатьох років мовчання, побачили світ «Еврейские народные сказки», видані «Укрполіграфсервісом» на замовлення єврейського інформаційного центру «Аріель». Це лише частка величезного набутку єврейської національної культури, яку ми щойно починаємо відкривати.

ЕВРЕЙСКИЕ НАРОДНЫЕ СКАЗКИ

Марк Шагал казав колись: «У нашому житті, як у палітрі художника, є тільки один колір, здатний надати йому смисл, — колір любові».

Справжньою любов'ю до людини пройняті перлини народної творчості. Це не тільки казки, вони, сказати б, філософські притчі-легенди, що дійшли до нас із сивої давнини. Недаремно їх довірливо-мудрий зміст адресований і дорослим, і дітям.

Алла НАДІЄНКО.

Київ.

А...

Класич...

Створен... ...ласного у... ...господарс... ...вчасним, ...ручити ке... ...лишньому ...обкому ... ...жицькому... ...розклад ...

ВІ...

Відомий... ...ліст з ... (США) Ві... ...ву приїзд... ...тиме зуст... 6 жовтня... ...динку то... ...ській пло... ...починатц... ...муть уча... ...ментальн... ...велика гр... ...кантів, ...тург Юр... — Як ...візиту в ...нішнього...

ДО...

Футбо...

Черго... ...ту Украї... ...гої ліги ...рував. Л... ...перемог... ...окремих... ...кій борс... ...дист» з ...лоцерків... ...стрів гі... ...вирішив ...хвилині ...Кухлевс... У Нік... ...упевнено ...з з кіро... — 2:0. ... і Литвин... ...явилися ...дюк (58... ...няли ре... ...чинати ...на себе ...ко, яки... ...нах про... «Зірки»... А от ...тирці ... ...ників б... ...нень. «... ...ру над... (Русак, ... «Нафто... ...ревагу ...ківськи... ...влучно ...

А В...

Хоке...

Ще ...провал... СРСР ...розигр... ...мало к... ...в наста... ...сумісн... ...москов... ...тора Т... ...така а... ...рала, ...зіпсува... ...спортс... Рані... ...складн... ...здавал... ...пройде... ...думав, Післ... ...країни ...і моск... ...налісти ...ника ...думаю ...ра Юр... ...тренер... ...уже ...більше...

ГОЛОС України

Передплата-92

НАМИ
...КАВЛЯТЬСЯ

...цькому облви... ...лася нарада за... ...в міських та ...народних депу... ...чих справами ...комів, на якій ...підготовки та ...борів Президен...та України, а також передплати на газети — обласної Ради «Радянське Поділля» та Верховної Ради України «Голос України».

Василь ГРИЩУК.
Хмельницький.

У партіях і рухах

...СОМОЛ «ПОМЕР». ...ХТО ЖИТИМЕ?

...зустрічі з де... ...з'їзду ВЛКСМ ...ента СРСР Олек... ...сказав, що мо... ...СРСР має май... ...віть комсомол, ...від дріб'язкової ...брата», КПРС, ...шляхом реформ ...ції. Про це за... ...ція ЦК ВЛКСМ ...ого путчу. «Але, ...О. Яковлев, — ...долю потрібно ...им комсомоль... ...ж тільки повин... ...різноманітну, ...фінансову, допо... ...ому ру... як і ...успільно... ...тич... ...ухам».

...XXII з'їзд ...закінчив свою ...ересня. справді ...шення в ...ра...ькому мо... ...олу Союзу, його ...ганів, ЦК і ЦКК ...Зате є 23 пра... ...в республіках, ...ординування дій ...тиме координа... ...ність комсомо... ...ЦК ВЛКСМ з'їзд ...правонаступни... ...кількістю членів ...частю їх у фор... ...вих фондів. Ос... ...поділ власності ...сяців здійснюва... ...група з 13 чоло... ...затверджено на ...зі нерухомого ...бничих фондів, ...ВЛКСМ створе... ...і ... ...во» та ...дином ...дитячих органі... ...яких теж контролюватиме координаційна рада правонаступників.

Одним із завдань правонаступників комсомолу на з'їзді визначили формування єдиного молодіжного простору на території колишнього СРСР. Що це за новий політологічний термін, чітко не знає ніхто, але у виступах делегати говорили про міжреспубліканські, політичні, культурні й духовні зв'язки, налагодження молодіжних обмінів і розвиток туризму. Передостанній лідер комсомолу Віктор Мироненко дотримується іншої думки: «Єдиний молодіжний простір? До цього терміну я ставлюся іронічно...» І дуже схоже на те, що він недалекий від істини: головна розмова на з'їзді точилася навколо питання власності. Ніхто з правонаступників не хотів бути обдуреним і обійденим хоча б на копійку, а замаскований центр намагався зробити все, щоб статус-кво в питаннях власності максимально зберігся незміненим.

Про рядових комсомольців згадували рідко, та й то лише тоді, коли за звичкою апелювали до «думки молоді», якої ніхто ні в кого не запитував. Сатирик Михайло Жванецький з цього приводу сказав би: «Що ви нам усе: молодь, молодь... Та коли ми захочемо, молоді взагалі не буде». Та, на жаль, для 40-річних комсомольських «дядь» і «тьоть» молодь є і буде, і вона, певне, шукатиме власні шляхи.

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Москва.

Агроофіціоз

...МЕРИ ВСІХ ОКРАЇН,
...ЄДНАЙТЕСЯ!..

...гинути поодин... ...лова лунали з ...селян, які мину... ...хались до Києва ...з'їзд агропро... ...церну «Україна». ...уло представлено ...ермерських гос... ...регіональних ...х дискусій виро... ...ли статут та ін... ...документи цієї ...організації. Го... ...концерну об... ...з Дніпропетров... ...Шевченка. В пе... ...динення я взяв ...ктерв'ю.

...різняється наш ...соціації ферме... ...Насамперед тим, ...рська організа... ...кана реально за... ...фермерів техні... ...запчастинами... ...механізм, через який урядові кредити зможуть дійти до пересічного фермера.

Ми за якнайшвидше прийняття пакету Законів: про селянське (фермерське) господарство, про банкрутство збиткових сільськогосподарських підприємств, приватизацію землі. Більше того, ми маємо свою програму виходу з кризи українського села, і будемо домагатися зустрічі з нашим Прем'єр-ом Вітольдом Фокіним. Ми можемо допомогти урядові, бо члени концерну — заможні фермери; але нехай і уряд посприяє нам...

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Більш докладну інформацію про новий агропромисловий концерн «Україна» читайте в четвер на сторінці «Куди йдеш, українське село!».

Знахідки

НА ШИЇ СКІФА— ЗОЛОТІ ГРИВНИ

Пригадуєте сенсаційне повідомлення про золоту пектораль, відкопану з Товстої могили на Нікопольщині археологічною експедицією під керівництвом Бориса Мозолевського?

Борис Миколайович уже двадцять перший рік послідовно займається розкопками на правому березі Дніпра, де у давні-предавні часи жили скіфи. За якихось три-чотири кілометри від знаменитої Товстої могили на археологів знову чекала знахідка, яка майже нічим не поступається попередній. Уперше розкопано скіфське поховання, котре за довгі віки так і не надибали грабіжники.

А знахідки унікальні. У могилі поховано, судячи з усього, знатного скіфа. Його шию прикрашали золоті гривни, у вухах — золоті кільця, на руках — золоті браслети, а на пальцях — золоті персні. По лівий бік небіжчика — меч у золотих піхвах, по правий — срібні кубки.

Усіх знайдених золотих та інших коштовних речей не перелічити — їх понад двісті штук. Найнеповторніший скарб — срібна чаша, на позолочених вінцях якої зображені силуети тварин. Це як золота сторінка чудової книги, яку запропонували нам прочитати далекі жителі нашої землі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровська область.

Щойно з друку

КОЛІР ЛЮБОВІ

Уперше, після багатьох років мовчання, побачили світ «Еврейские народные сказки», видані «Укрполіграфсервісом» на замовлення єврейського інформаційного центру «Аріель». Це лише часточка величезного набутку єврейської національної культури, яку ми щойно починаємо відкривати.

Марк Шагал казав колись: «У нашому житті, як у палітрі художника, є тільки один колір, здатний надати йому смисл, — колір любові».

Справжньою любов'ю до людини пройняті перлини народної творчості. Це не тільки казки, вони, сказати б, філософські притчі-легенди, що дійшли до нас із сивої давнини. Недаремно їх довірливо-мудрий зміст адресований і дорослим, і дітям.

Алла НАДІЄНКО.
Київ.

А СВИНІ ГОЛОДНІ

Класично

Створення на Черкащині обласного управління сільського господарства виявилося якраз вчасним, бо випала нагода доручити керівництво ним колишньому першому секретарю обкому КПУ Олександру Ружицькому. А оскільки штатний розклад управління передбачає понад 150 посад, знайдеться місце й для недавніх керівників районних парторганізацій.

Пробував було депутат О. Скорина на недавній сесії облради виступити проти практики пересаджування з крісла у крісло, так зараз же його запропонували і з Ради відкликати, і мандата позбавити.

«Євро-ІКС».

Анонс

ВЕЧОРИ ДУХОВНОСТІ

Відомий український євангеліст з групи Джона Геста (США) Віктор Браницький знову приїздить до Києва. Він матиме зустрічі з киянами 4, 5 і 6 жовтня в актовому залі Будинку торгівлі, що на Львівській площі. У тих вечорах, які починатимуться о 19.00, братимуть участь вокально-інструментальний ансамбль «Різдво», велика група співаків та музикантів, поет-пісняр і драматург Юрій Рибчинський.

— Як відомо, після нашого візиту в Україну в червні нинішнього року, — сказав Віктор Браницький, — у Києві утворилося 40 біблейських класів, до яких охоче пішла молодь та люди різного віку. Мета нашого нинішнього приїзду на рідну землю — зустрічі з віруючими, здійснення програм, які намітили кілька років тому. Користуючись нагодою, хочу подякувати за запрошення Київраду і Центр християнського співробітництва, який очолює Віктор Кульбич.

Отже, до зустрічі, шановні кияни!

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

Спорт

ДОРОГИЙ ВОЯЖ ДО ПОЛЬЩІ

Футбол

Черговий 41-й тур чемпіонату України серед клубів другої ліги несподіванок не подарував. Лідери здобули чергові перемоги. Щоправда, вони до окремих з них прийшли у важкій боротьбі. Скажімо, «Прилад-ист» з Мукачевого в особі білоцерківського «Динамо» зустрів гідного суперника. Все вирішив пенальті, який на 35-й хвилині реалізував закарпатець Кухлевський — 1:0.

У Нікополі місцевий «Колос» упевнено повів перед у зустрічі з кіровоградською «Зіркою» — 2:0. Голи забили Топчієв (10) і Литвиненко (50). Але гості виявилися незговірливими. Бордюк (58) та Казаков (63) зрівняли рахунок. Довелося все починати знову. І тоді ініціативу на себе взяв нікополець Плотко, який на 80-й і 86-й хвилинах провів два м'ячі у ворота «Зірки» — 4:2.

А от іванофранківці та охтирці переграли своїх суперників без особливих ускладнень. «Прикарпаття» взяло гору над київським СКА — 2:0 (Русак, 70, Ковальчук, 87). «Нафтовик» має ще більшу перевагу над аутсайдером — харківським «Маяком» — 3:0. Тут влучно пробили: Задорожний (2), Шуршин (74), Лепинський (86).

Решта матчів завершилася так: «Кристал» — «Дніпро» — 4:3, «Шахтар» — «Океан» — 5:2, «Сталь» — «Чайка» — 3:1, «Закарпаття» — «Кривбас» — 2:1, «Карпати» — «Маяк» (Очаків) — 1:0, «Полісся» — «Поділля» — 1:0, «Верес» — «Десна» — 2:1, «Темп» — «Автомобіліст» — 1:1, «Вагонобудівник» — «Хімік» — 2:0. Очолює турнірну таблицю «Нафтовик» — 58 очок.

Нарешті, ще одна інформація, яку ми отримали з Федерації футболу України. Матч одного з попередніх турів між «Нафтовиком» і «Карпатами» через участь охтирчан у розіграші Кубка СРСР було перенесено на 27 вересня. Але футболісти з Кам'янки-Бузької на гру не з'явилися, повідомивши, що у них є хворі. «Карпати» ніби вирушили на турне до... Польщі. Федерація застосувала до порушників суворі санкції: їм зараховано поразку, а «Нафтовикові» присуджено два очка. І це ще не все. Команду з Кам'янки-Бузької оштрафовано на 20 тисяч карбованців, які вона має внести протягом десяти днів. В іншому разі «Карпати» будуть зняті зі змагань.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

А ВІН ЗАЛИШАЄТЬСЯ... НА ПЛАВУ

Хокей

Ще й досі обговорюється провал хокейної збірної СРСР на вересневому турнірі розіграшу Кубка Канади. Чимало критичних стріл полетіло в наставника команди, який за сумісництвом ще й очолює московський клуб ЦСКА, Віктора Тихонова. Це не перша така атака на хокейного генерала, який муштрою і тиском зіпсував життя не одному спортсменові.

Раніше він викручувався із складного становища. Нині ж, здавалося, номер у нього не пройде. Але той, хто так подумав, просто наївний.

Після зустрічі чемпіонату країни в Києві між «Соколом» і московським «Динамо» журналісти поцікавилися в наставника гостей, авторитетного і думаючого фахівця Володимира Юрзинова, який є також тренером збірної, чи звільнять уже цього разу після страшного фіаско Тихонова? Тим більше, що офіційно останнім часом олімпійську збірну СРСР очолював тренер-новатор з Москви Ігор Дмитрієв.

— Ні, — відповів Юрзинов, — і я, і Дмитрієв — на других ролях. А команду, яка вирушить до олімпійського Арбельвіля, повезе Тихонов...

От тобі й маєш. Хокейний «крейсер», попри будь-які масовані торпедні атаки критики, залишається на плаву...

Віктор ГЕНЧУК.

* * *

Хокей. Відкритий чемпіонат країни. ЦСКА — «Динамо» (Москва) — 0:4, ХК «Рига» — «Хімік» — 3:4, «Динамо» (Мінськ) — «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — 3:4, «Сокіл» — «Лада» — 3:5 (2:0, 1:1, 0:4), шайби закинули: Кирик (5), Васильєнко (19), Олецький (35) — у киян; Ємелін (34), Суханов (45), Сидоров (48, 60), Корешков (52) — у волжан.

Це ж треба!

ЧОРТ НА СЕЛІ

«Свят-свят», — неодмінно скажуть старі люди, зачувши таке.

І одразу ж перехреститься.

Молодше покоління (безбожники) мовлять іронічно: «Вигадки це...»

Між тим у селі Одая Тульчинського району кілька місяців блукає вулицями сновида-чорт. Уперше він зявився у хаті старенької баби Соломії. Не встрибав у балачки, а попрямував сміливо на кухню. Як у себе вдома, поживився тут буханцем хліба й цукром. Сирими крупами не захотів ласувати. Потім ще кілька разів до старенької приходив — сподобалося.

Бачили голяка місцеві жителі й коло ставу, у кущах. Пробували впіймати — біжить, як спринтер, не піддається. А в оселях колгоспників час від часу зникають харчі. Дехто з батьків почав малих дітей ховати. А раптом чорт забере?

Хто ж цей дивний незнайомець насправді, котрий, до речі, вже починає почувати себе господарем і серед білого дня. Старі люди так і кажуть: «Чорт!..» Такої ж думки дотримується і баба Соломія, яка його вперше побачила. А молодь однозначно твердить: «То ж велика мавпа втікла із звіринця...»

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Вінницька область.

ПОГОДА

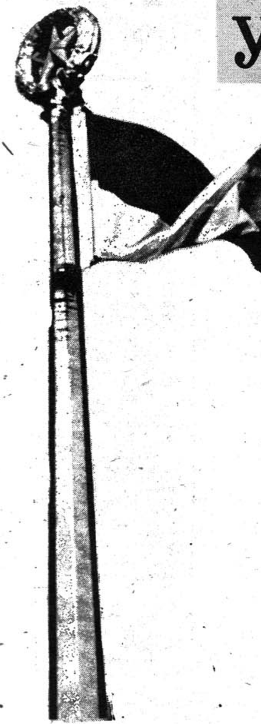
2—3 жовтня атмосферні фронти, які переміщуються на територію України з північного заходу, обумовлять невеликі короткочасні дощі на більшій частині республіки, лише сьогодні вдень у південних і східних, а 3 жовтня у західних областях буде без опадів. Вітер південно-західний і західний, 7—12 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень 17—22, у південних і східних областях 22—27, 3 жовтня вночі 6—12, вдень 13—18, на півдні України 22 градуси.

По Київській області сьогодні вдень невеликий короткочасний дощ. Вітер південно-західний, 7—12 метрів на секунду. Температура 17—22 градуси.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Черговий по випуску новин Костянтин ПАРИШКУРА. Тел. 441-86-20

УКРАЇНА ЄДИНА, НЕПОДІЛЬНА

Нотатки небайдужого

ОБЛИШМО, БРАТТЯ, СЛАВОСЛІВ'Я

Слава Україні!..

Дедалі частіше чую це гасло. Особливо ефектно воно звучить наприкінці промов. Щоразу, почувши його, я внутрішньо здригаюся. З чого б це? — запитую себе. Поміркувавши, зрозумів, що цей заклик мало чим різниться від тих, які ми не раз чули на демонстраціях та мітингах застійної пори:

— Слава КПРС!..

— Слава робітничому класові!..

— Слава радянській жінці-трудівниці!..

Слава... Слава... Слава...

А душа такої «слави» не сприймала. Мав я великий сумнів у щирості тих, хто виголошував у минулі роки ці здравиці. І нині маю сумнів у щирості тих, хто виголошує новий (для більшості населення України) заклик. Адже впевнений: тим, що кричали раніше, було байдуже до КПРС, до нашого робітництва та жіноцтва, як і нинішнім крикунам байдуже до України, її незалежності та щоденних клопотів.

Уявляю, як не сподобаються декому в нашому суспільстві ці рядки. Проте не поспішайте звинувачувати мене в усіх гріхах. Я далекий від думки заперечувати правдиві душевні порухи. Так, є на світі справжні патріоти, які душу й тіло покладуть за свою Вітчизну. Але знаю я й те, що серед них мало златоустів, а крикунів — і поготів.

Ми живемо тепер на межі двох ідеологій. Комуністична відходить, не витримавши випробування на людяність, нова тільки народжується. Добре, що відмирає та, яка скалічила мільйони душ, погано, що на зміну їй приходить та, що викликає певні перестороги.

Поміркуймо, чи конче потрібен нам з вами, дітям України, заклик: «Слава Україні!». Чи, може, вистачить нашій Батьківщині й того, що кожен з нас її любить і в міру сил сприяє її розвитку? І чи немає за цим гаслом якогось «підводного каміння»?

Вважаю, що таке «підводне каміння» є. Старші покоління пам'ятають: коли стало на силі гасло «Слава великому Сталіну!», якось вийшло так, що вже ніхто не зміг безкарно сказати прилюдного критичного слова на адресу Йосипа Віссаріоновича, хоча він того ой як заслуговував. Тоді ж зникли останні залишки гласності.

Помер Сталін — знайшли іншого кумира — КПРС. І хоч складалася вона з грішних людей, з неї постаралися зробити божество і багато чого в цьому ділі досягли. Завели в країні таку тяжку атмосферу, що тільки й чути було, що «Слава КПРС!».

Зрозуміло, в таких умовах добре можна тільки загниватися й помирати. Що й відбулося. Здавалося б, тепер перепочинемо від вічної «слави». Коли — ні, знову кричать «слава», тільки тепер уже на адресу України!

Передбачаю, що любителі прославляння України можуть мені заперечити: хіба годиться ставити знак рівності між цими гаслами? Адже раніше славили якусь політичну силу, а це гріх, бо «не сотвори собі кумира». Тим часом Україна від нашого прославлення не зможе ні загордитися, ні зіпсуватися.

Наче й правильно кажуть. Але погляньмо в наше недалеке майбутнє, яке не так уже й важко спрогнозувати. Якщо ми наперед не визначимося з цим гаслом, обов'язково знайдуться платні алілуйники, які на словах славитимуть Україну, а під цим «ідеологічним» прикриттям здиратимуть із сиротини останню сорочину або робитимуть якусь іншу підлість, від чого добре ім'я України може тільки постраждати. І всі присутні при такому блюзнірстві будуть поставлені в делікатне становище. Досить крикунові щось зауважити, як він зразу ж звинуватить вас у непатріотизмі.

Прагнення до славослів'я, нехай і України, знову приведе наше суспільство до нездорового змагання — хто гучніше гукне «слава!». А звідси пряма дорога до нетерпимості (я багато славлю, бо я більший українець, ніж ви, а він мовчить, бо взагалі не нашого бога), а потім — і до власних українських гулагів, які нам геть ні до чого. Ось і виходить, що це гасло псуватиме людей, отже, шкодитиме й Україні.

Ні, Україні не буде кривдно, якщо всі ми її прославлятимемо не словами, а працею. Адже тепер, коли ми потроху стаємо господарями в своєму домі, виникає сенс добре попрацювати не на дядю, а на себе.

І на додачу ще таке міркування. Всі ми — люди. В кожного з нас є невід'ємні права. Саме в їх реалізації суть існування цивілізованого суспільства. Отже, головне полягає не в уславленні місця, де ми народилися й живемо, а в тому, щоб воно багатшало, щоб наші громадянські права не ігнорували — в тому числі й ті, що взяли на себе обов'язок кричати «Слава!».

Україна — наша безталанна ненька. Хто коли чув, щоб виховані діти голосно в юрбі славили свою благодійницю родительку? Матір — вона матір і є, вона існує для того, щоб народити, нагодувати, виховати і пустити межи люди. І якщо їй від нас, її дітей, щось потрібно, так це тільки допомога в роботі і незле тихе слово, сказане тільки їй, Україні, а не тлумові. Виховані люди своїх синівських почуттів на парканах не розвішують.

Якщо права кожного з нас шануватимуться, якщо на поміч сиротам, калікам, хворим, старим прийде милосердя, то вже від цього в нашому краї посвітлішає, а світом полине добра слава про Україну. І коли світові дуже сподобається наше нове життя, нехай іноземці «з-за бугра» скільки хочуть славлять нашу державу. Від цих гасел нам усім буде тільки приємно. І кожен напевне знатиме, що це щира, безкорислива і аж ніяк не завищена оцінка нашому суспільству, побудованому на повазі до Закону.

Є ще одне міркування, на яке можуть пристати люди віруючі. Україна — наш Бог. А тому не згадуймо її імені без поважного приводу ні для слави, ні для хули.

Борис СИДОРЕНКО.

Наш спеціальний кореспондент передає з Москви

У московському готелі «Аеростар» відбулася зустріч представників української громади столиці з Президентом Світового Конгресу Вільних Українців паном Юрієм ШИМКОМ. Свого часу він був федеральним послом парламенту Канади. До України прибуває вперше. У бесіді з Президентом взяв участь наш спеціальний кореспондент.

Юрій ШИМКО: ДІАСПОРА — це 12 мільйонів українців

Я очолюю Конгрес з 1988 року. А створений він був чверть століття тому. Його цілі: подавати допомогу українському народу в його змаганнях за волю і державну незалежність (слава Богу, одне завдання майже виконано на нашій прабатьківщині) і змаганнях за здійснення прав українського народу згідно з Загальною Декларацією прав людини; координувати діяльність членів СКВУ в усіх куточках світу; зберігати українську національну ідентичність та плекати і передавати з роду в рід рідну мову, культуру, традиції. Останнє залишатиметься довго одним із головних завдань, бо процес асиміляції є дуже сильний. Як за рубежем, так і на терені колишнього Радянського Союзу. Та навіть в Україні близько п'яти мільйонів українців зреклися себе через різні обставини. Але ми віримо в краще, і віра допомагає жити. Скажімо, два роки тому ми добилися зміни Конституції Бразилії, за якою віднині там дозволено відкривати українські школи та запроваджувати українську мову викладання в гімназіях. Взагалі-то у Бразилії наші співгромадяни потерпають. Багато сімей мешкають у глинобитних хатах, сплять на соломі, як у XIX столітті. Але зберегли мову, я слухав дитячий хор. 300 хлопчиків і дівчаток у супроводі бандур виконували «Заповіт» так проникливо, що не можна було не плакати.

Наш Конгрес має річний бюджет у 500 тисяч доларів, які одержуємо від 200 організацій Канади, США, Австралії. Маємо комісії з прав людини, екологічну, освітню, олімпійську, з питань культури та раду суспільної служби. Моє перебування в Україні найбільше буде пов'язано з діяльністю саме цієї ради, яка опікується проблемами родини, тяжкої старості, алкоголізму. Їду з дотаціями, аби підтримати неурядові організації, шпиталі, сирітські будинки.

Моя мета — також ознайомлення з реальністю. Читати про ваші біди — це одне, а особисто ввійти до порожнього магазину, походити вулицями міст, поговорити з колгоспниками — то зовсім інше відчуття. Півроку тому я готувався до візиту на землю моїх батьків (Дрогобич — авт.), та друзі мене відмовляли, казали, що й КДБ за тобою стежитиме, що й отруїть можуть, чи вдарити «болгарським» парасолем, як то було в Лондоні. Вам тепер також відомо все про переслідування спецслужб у країнах соцтабору. Та можете уявити, з якою полегкістю я зітхнув і як щиро зрадів, коли дізнався про Акт незалежності, проголошений Верховною Радою України 24 серпня. Справді, події випереджають час. Для нас відкрилися українські поселення в країнах Східної Європи. У Польщі та Румунії є понад 600 тисяч українців. Тепер вони оформилися статутно і влилися до складу нашого Конгресу. На черзі — товариства у Чехії та Словаччині, а також у охопленій, на жаль, полум'ям Югославії. На території колишнього Союзу поза межами України налічується понад 8 мільйонів наших співвітчизників. І ми дуже надіємося, що Українська громада Росії також увійде до Світового Конгресу. Звичайно, тепер назріла необхідність змінити назву СКВУ просто на Світовий Конгрес Українців, адже, національне відродження, падіння ідеологічних догм та політичних структур змінили межі, які поділяли нас на вільних і невільних.

Зрозуміло, труднощів попереду багато. Скажімо, ми підтримуємо і всіляко сприяємо незалежності України, але маємо дбати і про гаран аби в незалежній державі запанував видозмінений тоталітарний режим. Ми будемо й тепер критикувати уряд України, який підпорядковує собі релігійні справи. Цивілізовані суспільства відокремлюють державу від релігії. Ми сподіваємося також на істотне оновлення товариства «Україна», яке раніше було кадебістською організацією.

Сьогодні ми знову і знову наголошуємо, що Україна має входити до Хельсінкської угоди як повноправна держава, бо понад 50 мільйонів людей чомусь залишаються позбавленими цієї можливості, які цілком природно мають Монако, Сан-Маріно чи Ліхтенштейн. Вони входять у цей рух і впливають на вирішення долі Європи.

Ми кілька днів тому вже відвідали Київ і мали дві зустрічі з Леонідом Кравчуком. Зі мною були бізнесмен із США Богдан Миськін (він готовий закупити весь торговельний флот в Одесі), а також Любомир Квасниця, який представляє президента четвертого за величиною банку Канади «Монреаль».

Про ставлення уряду Канади до Світового Конгресу Вільних Українців промовляє навіть такий факт. На четвертому конгресі 83-го року з палкою промовою у зв'язку з роковинами голодомору на Україні виступив проти геноциду українського народу нинішній Прем'єр-міністр Малруні. А наступного дня була нота протесту від амбасадора Радянського Союзу. І знаєте, хто ним тоді був? Сам Олександр Яковлєв.

Підсумовуючи, підкреслюю, що СКВУ хотів би бачити Союз українців Росії. Ви представляєте найбільшу діаспору світу. Звичайно, всі вісім мільйонів не будуть вертати на землю своїх батьків і дідів, як не вертаються усі з Канади чи Австралії. Отож, і ви маєте законне право, яке має російська національна меншина на Україні. Тобто — українські школи, газети, українські інститути, збереження культури і спадщини. Єднаймося. По світу нас — 12 мільйонів.

Розповідь записав Олександр МИХАЙЛЮТА, спеціальний кореспондент «Голосу України».
Москва.

БАЖАЮЧИХ СЛУХАТИ — ВСЕ МЕНШЕ

В Ужгороді під триколірними прапорами відбувся мітинг, організований Товариством карпатських русинів, на якому зібралося менше трьохсот чоловік. Було прийнято резолюцію з вимогою до обласної Ради розглянути питання про відновлення так званої Підкарпатської Республіки, а також національності — русин. До речі, вчені давно вже висловилися з приводу проблем русинства та ідей, які висувають лідери Товариства. І все ж деякі діячі продовжують морочити людям голови. Але бажаючих слухати їх знаходиться дедалі менше.

Олександр ЯРОШ.

БЕЗОПЛАТНО—ОЗНАЧАЄ СПРАВЕДЛИВО

МІРКУВАННЯ ПРО ВАРІАНТИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Незадовго до путчу було опубліковано Закон СРСР про роздержавлення і приватизацію підприємств. Обговорення проекту цього Закону розтяглося на рекордно довгий строк — майже на півроку. Щодо нього кілька разів гостро дебатували на пленарних засіданнях, на спільних засіданнях комітетів і комісій. Тим часом покотилася хвиля стихійного роздержавлення. На момент прийняття Закону, тобто до 1 липня 1991 року, вже половина державної власності (у тому числі й української) перейшла у новостворені господарські структури з величезними податковими та іншими пільгами, без будь-яких аукціонів, за залишковою вартістю, тобто майже за безцінь. Тільки з початку нинішнього року в межах СРСР створено 126 концернів, 54 об'єднання, близько 1,5 тисячі асоціацій — така ситуація характерна і для України, яка ще взагалі не має власного законодавства з роздержавлення.

Найбільше суперечок викликало питання про те, яким чином має передаватися власність — безоплатно чи в процесі викупу державного майна? Існує така думка, що безоплатна передача основних фондів та житла у власність населенню не створить стимулів для підприємницької діяльності. Те, що дістається безплатно, не буде відповідним чином оцінене, і це призведе до розбазарювання створеного виробничого потенціалу. Тому державне майно має передаватися у власність людей в основному через його розпродаж.

Протилежна позиція, яку підтримує й автор, вважає аморальним продаж народу того, що і так належить йому за конституцією. Щоб кожна людина змогла відчути себе господарем і спробувала насправді ним стати, власність треба роздати в основному безоплатно. І це не популізм, а об'єктивна вимога, що випливає з особливостей соціально-економічного стану в країні. Основна маса населення живе від зарплати до зарплати, а якщо деякі сім'ї мають заощадження, то після квітневої реформи вони значно знецінилися. Та й хто ж в умовах такої нестабільності економічної ситуації вкладатиме гроші в купівлю державного майна. Тут не знаєш, що буде завтра — як же створювати підприємства?..

Розпродаж основних фондів приведе до концентрації її у руках тіньовиків та іноземних громадян. Але це ще не найнеприємніший наслідок. Навіть і непогано, якби вони принесли користь нашому народові. Найгірше те, що зневіриться основна маса людей, які в належних умовах могли б продуктивно працювати.

Головна перевага безоплатної передачі основних фондів народу — це швидкість і масовість переходу до вільного підприємництва, а також запобігання соціальній нестабільності, масовому невдоволенню основної маси населення проведеною реформою.

Згідно із союзним законом основними формами роздержавлення та приватизації мають стати перехід підприємств на оренду, акціонування і розпродаж їх за конкурсом або на аукціонах. Про безплатну передачу майна немає й мови. Проте власність республік зможе реформуватися лише згідно з їхніми власними законами.

Тож у нас ще є шанс. Республіканський закон розглядатиметься Верховною Радою, і є надія, що депутати не допустять пограбування українського народу. Найважливіше питання — розмежування власності — уже вирішено. Усі підприємства на території України є її власністю незалежно від галузевого підпорядкування.

Після досягнення домовленості та чіткого окреслення кордонів республіканської власності необхідно вирішувати питання її приватизації з урахуванням інтересів всього народу. Саме тому ми не можемо головним напрямом роздержавлення визначити викуп основних фондів, як це зроблено в союзному законі. Більш продуманим, на мою думку, є Закон про приватизацію в РРФСР, затверджений її Верховною Радою 3 липня 1991 року. Згідно з цим Законом перевага надається безоплатній передачі власності всім громадянам. На кожного жителя республіки незалежно від віку відкриваються іменні приватизаційні рахунки, на які щорічно перераховуватиметься фіксована сума коштів, використати які можна буде лише на придбання акцій підприємств.

Такий підхід дасть рівні стартові можливості кожному члену суспільства, в тому числі і працівникам невиробничої сфери. А далі вже як буде. Хто зуміє цим стартовим капіталом скористатися, стане підприємцем, а хто не має хисту або бажання ризикувати в ринковій стихії, той свою частку використає на придбання додаткового житла або навіть згодом продасть. Таким чином, ні в кого не буде нарікань, що шанси були у всіх однакові.

Але таких невмілих, пропащих нероб буде не так уже й багато. Наш народ у своїй масі трудящий, а ініціатива в ринковому середовищі з'явиться. Люди почнуть об'єднувати свої сертифікати з родичами й друзями, докладати свої заощадження, врешті-решт, брати кредит. Головне — відродити дух підприємництва і подолати масову зневіру в свої можливості.

Якщо Україна піде таким шляхом до зміни майнових відносин, то в нинішніх благодатних умовах, з нашим працелюбним народом ми виберемося з прірви, в якій опинилися.

Зоя БОРИСЕНКО,
кандидат економічних наук. Київ.

КОНСИЛІУМ НЕ ВИЗНАЧИВ КУРС ЛІКУВАННЯ

Нам потрібно будувати, а не руйнувати. Нові структури в економіці мають поступово витісняти, а не знищувати старі. До такого висновку прийшли 800 учасників Міжнародного симпозіуму.

За задумом організаторів, він повинен був об'єднати зусилля вчених-економістів, структури державної влади, представників альтернативної економіки на шляху до створення повноцінного ринку, виробити пропозиції до парламенту й уряду республіки, зорганізувати національний конгрес підприємців.

Не вдалося. І про це з жалем сказав генеральний директор Центру «Ринок» (господар симпозіуму) професор В. Черевань.

На початку роботи симпозіуму до його учасників звернувся Голова Верховної Ради Л. Кравчук. Згідно з його концепцією стабілізації економіки та переходу до ринкової фази основним завданням є звільнення народного господарства від впливу ідеології. Центр уваги уряду має бути зміщений з проблем управління підприємствами на соціальний захист громадян.

Проте більшість присутніх з недовірою поставилася до пропозицій, висловлених найвищою службовою особою України. Адже вони аж ніяк не пов'язувалися з останніми діями Кабінету міністрів. Хоча, як це не дивно, основні положення доповіді Л. Кравчука в основному підтримав такий традиційно опозиційний економіст, як В. Черняк. Підтримав і відразу ж запропонував свій варіант рецепта для лікування хворої економіки. Суть його зводиться до вирішення проблем двох рівнів. Перший: як зупинити розвал народного господарства України. Другий: яким чином створювати нову економіку, яка й визначатиме наш подальший розвиток. Але найбільш нагальною потребою є заміна нинішніх органів влади на всіх рівнях, бо вони не здатні провести радикальну реформу.

А представник нинішнього уряду, заступник державного міністра у справах економіки В. Катков, навпаки, намалював сумну картину й наголосив, що першим заходом саме Кабінету міністрів, який очолює В. Фокін, має бути замороження рівня заробітної плати. До цього, мовляв, змушує стафляція (поєднання інфляції та суцільного дефіциту). Сьогодні підприємства, скорочуючи виробництво, за рахунок договірних цін не лише зводять кінці з кінцями, а й підвищують зарплату майже вдвічі. При спаді виробництва на 10 відсотків у цьому кварталі ми маємо зростання заробітної плати майже на 53 відсотки.

Але всі зайві пристрасті навколо цін та інших не вельми, мабуть, значущих факторів вщухли, коли прийшов час визначатися, чи є Україна розвинутою державою... Одні наполегливо стверджували щось про десятку перших, інші — про двадцятку! И лише академік А. Чухно з Київського університету нагадав: держави світу, що вступили до постіндустріальної епохи розвитку, свій потенціал визначають не тоннами чавуну, що виплавляється, а рівнем розвитку соціальної, нематеріальної сфери виробництва. А тут ми відстаємо в сім разів.

Другий день симпозіуму було присвячено роботі секцій.

Вони подали свої пропозиції на розгляд симпозіуму з наступною передачею їх парламентові й урядові. Ось деякі з них. Перш за все потрібно створити правову основу ринкової економіки (необхідні закони прямої дії, а не підзаконні акти, що гальмують весь процес), не допустити заміни диктату Москви диктатом Києва, для чого центр управління виробництвом перемістити безпосередньо на місця. Створити найсприятливіші умови для розвитку малого бізнесу й підприємництва. Національний ринок захищати не штучними економічними бар'єрами, а продуманою ціновою та податковою політикою й власною грошовою одиницею. Не допустити розриву економічних зв'язків з колишніми союзними республіками, для чого підписати з кожною економічну угоду. Досягти еквівалентності обміну між містом і селом, а також між республіками. Лібералізувати зовнішньоекономічну діяльність. Першочергова увага Верховної Ради — до проблем економіки.

Здається, подібні заходи не нові й для нашого уряду. Але одна справа знати, а зовсім інша — втілювати в життя. Наша біда в тому, що всі ми явлинські і всі вміємо давати поради, але чомусь не дуже рвемося їх реалізовувати, сподіваючись, що це зробить хтось інший.

Валерій ВАРЕНИЦЯ,
журналіст. Київ.

ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

Мабуть, вперше за багато десятиліть в історії України взаємозалежність між її внутрішнім життям і зовнішньою політикою набула такої динаміки і гостроти. Вона стає ще більш помітною на фоні тих глобальних політико-соціальних зрушень, що відбуваються на території від Балтики до Тихого океану. Крах плану «PAX SOVIETICA» не є чимось несподіваним. Процеси, що ще кілька років тому мали місце в Центральній Європі, поширилися і на схід. Це закономірний, об'єктивний хід розвитку суспільства. Він відображає вікові прагнення народів до незалежності, базується на їх невід'ємному праві на самовизначення.

Свій однозначний вибір на цьому шляху зробила і наша республіка. Прийняття Акта проголошення незалежності України стало, так би мовити, моментом істини, додало нових імпульсів здійснюваним заходам у реалізації Декларації про державний суверенітет.

Тепер, коли ще високою є хвиля емоційного піднесення, хотілося б нагадати слова видатного англійського драматурга Бернарда Шоу, про те, що свобода — це перш за все відповідальність. У зовнішній політиці ця відповідальність є подвійною. Тому в переломний момент історії, який ми сьогодні переживаємо, — прийняття кардинальних рішень щодо нашого державного устрою, схвалення Конституції суверенної України, становлення незалежної зовнішньої політики — ми повинні ще раз переосмислити одвічні питання, поставлені перед нами самим розвитком історичного процесу: «Хто ми? Звідки ми прийшли? Куди ми йдемо?».

Розбудова української державності супроводжується формуванням рельєфу зовнішньополітичних відносин нової України. Значну роль у цьому питанні має розробка концептуальних положень нової зовнішньої політики на основі Декларації про державний суверенітет і Акта проголошення незалежності України. І тут нашим центральним завданням є забезпечення дипломатичними методами недоторканності кордонів республіки і її територіальної цілісності, створення і підтримання атмосфери довіри, взаєморозуміння і доброзичливості з нашими сусідами. Без вирішення цієї проблеми ми не можемо братися за стратегічні напрями роботи. Складність і політичні наслідки найменших непорозумінь у територіальному питанні у всіх ще в пам'яті, коли один необережний вислів викликав різку реакцію і в нас в Україні, і в інших республіках, а до Києва повинна була терміново виїхати повноважна делегація на чолі з віце-президентом РРФСР О. Руцьким.

З огляду на політичну і громадську чутливість цих проблем, Міністерством закордонних справ України проводиться активна дипломатична робота з країнами-сусідами по юридичному закріпленню у відповідних документах статусу існуючих

У свою чергу, українська діаспора є приблизно в 40 країнах світу. В життєвих інтересах республіки робити все можливе, щоб допомогти нашим землякам за кордоном якнайкраще задовольнити свої національно-культурні, духовні, мовні та інші потреби і запити. Тут ми виходимо з положень Статуту

Двадцята частина Європи

кордонів України згідно з міжнародно-правовими нормами та Хельсінкським Заключним Актом. Це — договори з Росією, Білорусією, декларації про основи відносин і принципи співробітництва з Угорщиною, Польщею та інші. На порядку денному опрацювання цих питань з Республікою Молдова і Румунією.

З залученням фахівців — науковців і практиків — ми інтенсивно працюємо над створенням належної правової основи безпосередніх зносин республіки з іншими державами. Укладені угоди тією чи іншою мірою стосуються проблеми забезпечення прав національних меншостей відповідно до міжнародних стандартів. Сьогодні в Україні проживають представники більш ніж 100 національностей, і ми докладаємо всіх зусиль для створення умов, необхідних для їх повнокровного розвитку.

ООН, Хельсінкського Заключного Акта та інших документів НБСЄ, міжнародних угод з прав людини.

Одним з концептуальних положень Декларації про державний суверенітет і Акта проголошення незалежності України є оформлення статусу нашої республіки як без'ядерної держави. Треба відверто сказати: не всі фахівці поділяють думку, що відсутність ядерного потенціалу буде однозначно сприяти розвиткові зовнішньополітичних відносин України, розбудові її як суверенної держави. Взагалі концепція без'ядерності — це більш глибока і багатогранна проблема, ніж дехто собі уявляє. Достатньо сказати, що, крім наведених у Декларації трьох основних принципів без'ядерності: не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї, міжнародні угоди в цій сфері передбачають зобов'язання не дозволяти розміщення і зберігання ядерної зброї або інших ядерних вибухових пристроїв на території без'ядерної зони, їх транспортування (транзит), заходження в порти кораблів з ядерною зброєю на борту та інші. Вищезгадані заборони поширюються і на ядерні пристрої мирного призначення.

У розробку проблеми без'ядерності України нові елементи внесла ініціатива Президента Росії Б. Єльцина повністю зліквідувати без довготривалих переговорів тактичну ядерну зброю в Європі. Це збігається з нашими поглядами на процеси роззброєння. Такий підхід сприятиме просуванню України до мети, визначеної Декларацією. Ми, звичайно, розуміємо розмах і глибину проблем, що постають у зв'язку з цим і пов'язані насамперед з докорінною зміною структури оборонного комплексу і структури економіки республіки в цілому. Наше бачення шляхів до без'ядерності включає в себе кілька етапів. Насамперед на 46-й сесії Генеральної Асамблеї ООН делегація України зробить заяву про намір нашої республіки стати в майбутньому постійно нейтральною державою. Наступним кроком могла б стати розробка Декларації про відмову від ядерної зброї. Це, звичайно, робочий варіант назви документа, в якому були б розроблені основні принципи такої відмови, визначено політичні, правові, економічні, фінансові, екологічні аспекти цієї проблеми. Поряд з цими заходами потрібно розпочати переговорний процес з республіками колишнього Союзу, з деякими міжреспубліканськими структурами з вищезазначених питань. На останньому етапі Україна могла б приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Навіть з цього короткого і схематичного аналізу видно, що реалізація без'ядерного положення Декларації буде вимагати значних зусиль і часу.

Анатолій ЗЛЕНКО,
міністр закордонних справ України.

(Далі буде).

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

Спорт

ПЛАНИ ДИНАМІВОК

Завтра в Фінляндії баскетболістки київського «Динамо» проведуть свій перший матч у розіграші Кубка європейських чемпіонів з клубом «Пуссіхакат». Матч-відповідь гратиметься 9 жовтня в Києві. Наші землячки дуже розраховують на підтримку болільників.

Про ці події та інше йшлося на прес-конференції, яка відбулася в Києві, на стадіоні «Динамо».

— У нас попереду складний і насичений сезон, — сказав головний тренер динамівок Володимир Рижов. — Утім, ми ретельно готувалися до нього. Останньою перевіркою для нас став турнір у Польщі. Там ми зустрілися з «Полонією» (Варшава), командою міста Білостока, «Банська-Бистріцею» (ЧСФР) та московськими динамівками. Киянки переграли всіх. Узагалі турнір був цікавим і корисним. Вдячні насамперед польським командам за те, що вони билися проти нас, мов левиці.

З усіх поєдинків відзначу зустріч з москвичками, вірніше, її другу половину. Першу ми програли в шість очок. А після перерви був момент, коли наші дівчата вже вели перед... 30 очок. Зрештою, виграли з перевагою в 25. До речі, ми грали без наших провідних майстринь: Марини Ткаченко, Оксани Довгалюк та Інни Гуревич.

— Які подальші плани команди?

— 14—16 жовтня в Кишиневі пройде перший тур чемпіонату країни. Другий тур приймаємо Київ (22—26 жовтня). До речі, він співпадає з чоловічим. Отже, в Палаці спорту гратимуть одразу 12 найсильніших баскетбольних клубів: жіночих та чоловічих. Ці дні повинні стати святом для прихильників баскетболу. У зв'язку із цим хочу звернутися до тренерів і вихованців київських баскетбольних спортшкіл з проханням обов'язково бувати на матчах у Палаці. Гадаю, що це їм буде дуже корисно.

Не виключено, що 5—10 листопада ми візьмемо участь у чемпіонаті світу серед клубних команд, який має пройти в Бразилії.

— Напевно в складі «Динамо» сталися кадрові зміни у порівнянні з минулим сезоном?

— Вони мінімальні. На стажування до угорського клубу ДВТК (Мішкольц), яке триватиме протягом восьми місяців, ми відправили Діану Садовникову. Оце і все.

— І що, у вас ніяких проблем зі складом!

— Де там. Нам бракує центрової. Ведемо переговори з 17-річною Бурмистровою (її зріст 205 сантиметрів), яка грає за «Уралмаш». Скажу по секрету, що в майбутньому плануємо укласти контракт з якоюсь американською баскетболісткою.

— Отже, втрат ви майже не знали, підготувалися, ніби, добре, то, мабуть, постараєтесь повторити свій успіх, якого досягли в попередньому чемпіонаті!

— Проти чемпіонок усі гратимуть із особливим настроєм. Тому буде важко. Плануємо призове місце.

— І останнє запитання: чи є майбутнє у чемпіонатів СРСР!

— Гадаю, що ні. Треба добиватися, щоб нас визнала ФІБА, і тоді проводити свої чемпіонати...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Володимир Рижов та його вихованки.

Фото Миколи БОЧКА.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Заступник головного редактора — Борис Сидоренко.
Черговий редактор — Володимир Олефіренко.
Автори макета — Анатолій Мироничев, Леонід Підлужний.
Випусковий — Леонід Клюско.
Оформлення — Володимир Кисельов.
Коректори: Валентина Лукаш, Ірина Бабич, Валентина Воскопович, Галина Каблак, Ольга Малкіна, Євгенія Оратовська, Олена Чоповська.
Верстальники: Тетяна Балюк, Ольга Яценко, Алла Будникова, Марія Солодюк, Сергій Скаженюк.
Лінотипісти: Наталія Позняк, Валентина Чичирко.

* * *

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ-74, проспект Перемоги, 50.
Індекс 60955.
Тираж 156.200
Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.
Зам. 03151911.